

DOMOVINA

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Knafljeva ulica 5
Uredništvo „Domovine“, Knafljeva ulica 5/II., telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrtletno 9 Din, polletno 18 Din, celoletno 36 Din; za inozemstvo razen Amerike: četrtletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din, Amerika letno 1 dolar. — Račun poštne hranilnice, podružnica v Ljubljani, št. 10.711.

Za razdolžitev kmetstva

Po svetovni vojni so vse države silno povečale kmetijske pridelke. Kmalu se je pokazalo, da je bilo to pridelovanje prekomerno. Na svetovno tržišče so prišle ogromne množine kmetijskih pridelkov, kakor žita, sočivja, živine, lesa in drugega. Zaradi prevelike ponudbe pa je nato cena teh pridelkov padla pod najnižjo mero. Sploh se je v kmetijstvu pridelalo mnogo več, kakor znašajo potrebe dnevne potrošnje. Padec cen kmetijskih pridelkov, zvezan z nemožnostjo vnovečenja pridelkov, je spravil kmeta ob vsak dohodek. Kmalu ni mogel več izpolnjevati svojih obveznosti. Ostal je dolžan na davkih, pri trgovcih, pri posojilnicah in drugod. Sebi in svojcem ni mogel privoščiti niti tega, kar se za življenje najnujnejše potrebuje. K hudemu delu in boju za obstanek se je pridružila še trajna skrb, kje in kako naj dobi sredstva za izpolnjevanje obveznosti in za življenje. Položaj kmeta še bolj slabšajo pretirane obresti, katere mora plačati od dolga. To velja predvsem za južne kraje naše države, kjer znaša obrestna mera še danes 20 % in več. Pa tudi 8 do 10%ne obresti, ki jih morajo plačevati kmetje pri nas, niso gospodarsko zdrave in pravične. Ako vemo, da znaša pri nas dohodek iz kmetijstva v najboljših primerih 3 do 4 % v kmetijstvu naložene glavnice, potem vidimo takoj, da ni obrestna mera 8 do 10 %, kakor jo plačujejo kmetje od svojih dolgov, v pravilnem razmerju s kmetijskimi dohodki. Pravilno bi namreč obrestna mera za kmetijski dolg ne smela biti višja nego je dohodek kmeta iz zemlje. Pri današnjem stanju, ko je obrestna mera še enkrat tako visoka kakor dohodek iz zemlje, bi dolгови v doglednem času izčrpali vrednost posestev.

Naša sedanja vlada je takoj spoznala in tudi pravilno ocenila neugodni položaj kmetijstva. Zato se je odločila, da kmetu za vsako ceno pomaga. Seveda ni to kar tako lahko in se tozadavni zakoni ne dajo kar iz rokava stresti. Treba je sodelovanja najboljših gospodarskih in kmetijskih strokovnjakov, da se ugotovijo vzroki kmetove zadolžitve, višina vseh dolgov in način, kako bi se dala ta kritična razmerja odpraviti. Da na eni strani reši kmetu, kar se dá rešiti, in ga zaščiti pred nadaljnjim propadanjem, na drugi strani pa pridobi čas za temeljit preudarek in proučitev vprašanja ozdravitve kmetijskega stanu, je bil izdan dne 19. aprila 1932. zakon o zaščiti kmetov, ki znižuje obrestno mero na 6 %. Razen tega ne smejo sodišča za dobo šestih mesecev dovoliti dražbenih prodaj kmetijskega blaga in kmetijskih posestev.

Medtem proučuje vlada stanje kmetijskih dolgov in išče najboljši način, da bi kmetu pomagala. S prej označenim zakonom od 19. aprila 1932. je kmet zaenkrat in trenutno zaščiten. Zakon kot tak pa mu še ne nudi pomoči. Da pa kmetu tudi v resnici pomore, je vlada po svojem kmetijskem ministru naročila Pooblaščenim kmetijski banki, naj najprej prouči splošno stanje kmetijskega ljudstva, to je, naj ugotovi vzroke in višino dolgov. Čim bodo vzroki in višina dolgov ugotovljeni, oskrbi vlada poseben kredit, ki bo kmetu po najnižji obrestni meri na razpolago

in bo kmet ta dolg odplačeval skozi 10 ali celo 20 let. To se pravi, da bo kmet plačal vsako leto določen odstotek, ki bo seveda nižji kakor današnja obrestna mera, ter se bo s temi odplačili v določeni dobi odplačal ves dolg.

Oblastvo je sedaj pozvalo županstva, naj nujno in točno ugotovijo celoten kmetijski dolg. Je torej v korist vsakega posameznika, da svoj dolg županstvu čimprej prijavi. Je pa to tudi pomoč za ozdravitev celotnega narodnega gospodarstva, da kmetje čimprej in točno prijavijo pri

občini svoje obveznosti, kajti le na ta način bo mogoče kmalu pripraviti sredstva in jih dati na razpolago za ozdravitev kmetijskega gospodarstva. Pozivamo torej vse zavedne in pametne kmetovalce, da se brez odlašanja in sramu zglašijo na občini in dajo tam točne podatke. Pri pomniti je, da pridejo v poštev vsi dolгови, bodisi vknjiženi ali pa neknjiženi, dolгови pri zasebnikih in denarnih zavodih, pri trgovcih, obrtnikih in sploh vse obveznosti, kjer je kmet dolžnik. Dobro bi bilo, da se obenem prijavijo tudi oni mali trgovci in obrtniki, ki se pečajo poleg trgovine in obrti delno tudi s kmetijstvom.

Velika pomoč Francije Jugoslaviji

14mesečna odgoditev plačil za znesek 630 milijonov dinarjev

Minister za finance dr. Milorad Djordjević, ki se je te dni vrnil iz inozemstva, je podal v glavnem naslednjo izjavo:

Na svojem poslednjem potovanju sem prišel v stike s činitelji v Parizu, o katerih sem smatral za potrebno, da jim opišem naš denarni položaj, zlasti pa težkoče glede naših plačil v inozemstvu, ki so postale v zadnjem času posebno občutne zaradi splošne gospodarske krize. Razlog, da sem francoske uradne činitelje obvestil o teh težavah, je v tem, ker je Francija naš glavni upnik na podlagi državnih zadolžitvev. Naša državna plačila v Franciji znašajo na leto okroglo vsoto 800 milijonov dinarjev. Bilo je torej potrebno, sporazumeti se z upniki ter poiskati način za odstranitev ali vsaj ublažitev deviznih težkoč, s katerimi se iz znanih razlogov bori naša kakor vse ostale kmetijske države.

Smatram za prijetno dolžnost, da takoj poudarim ustrežljivost proti nam in popolno razumevanje našega položaja pri vseh teh činiteljih. Predsednik francoske vlade je ob tej priliki pokazal svojo prisrčnost napram naši kraljevini, za katero je imel v prijateljskem razgovoru same lepe besede, in takoj brez vsakega nagovarjanja obljubil, da nam bo pomagal v čim večji meri, kolikor je to glede na sedanji finančni položaj v Franciji mogoče. Prav tako se je pokazal sporazumnega finančni minister Germain Martin, ki je večkrat v razgovorih izrekel priznanje naši državi za resne napore, ki jih je doslej storila, da postavi svoj proračun in sploh svoj notranji finančni položaj na zdrave temelje. Uspeh teh razgovorov so naslednje olajšave za plačila Franciji:

Vsa plačila v času od 15. avgusta 1932. do 15. oktobra 1933. se odgode na ta način, da se vsi roki, ki spadajo v to dobo, podaljšajo za leto dni. Plačila, ki bi jih imela v tem času izvršiti naša država, bi znašala letos oktobra 64-5 milijona frankov in 64 milijonov frankov meseca aprila prihodnjega leta, in sicer zaradi odplačila predjema od 250 milijonov frankov, ki smo ga sklenili meseca oktobra lanskega leta. Nadalje bi morali plačati do konca septembra letos 56 milijonov frankov petodstotnega posojila od 300 milijonov frankov iz leta 1924. Na ta način so odložena plačila francoski vladi v skupni vsoti 185 milijonov francoskih frankov brez vojnih dolgov, za katere velja po deklaraciji lausanske konference z dne 17. junija letos moratorij.

Razen tega je bil predmet mojih razgovorov v Parizu tudi vprašanje podaljšanja, odnosno obnove kredita 100 milijonov frankov za odkup tobaka, ki ga je lani sklenila v Parizu uprava državnih monopolov in ki bi se moral izplačati v štirih prihodnjih mesecih. Ta kredit je bil sklenjen s skupino francoskih bančnikov, ki so prav tako pokazali popolno razumevanje za naše težave in napravili vse potrebno za podaljšanje, odnosno obnovo te operacije, da bi se nam na tej podlagi prihranil izdatek deviz v vsoti 100 milijonov frankov. V skupni vsoti znašajo torej olajšave 630 milijonov dinarjev brez vojnih dolgov, za katere so bili določeni v državnem proračunu ustrezajoči krediti.

Ta velika številka je tem bolj značilna, ker predstavlja ne samo zmanjšanje odtoka deviz v prihodnjih mesecih, temveč tudi čisto proračunsko olajšavo.

Druga važna zadeva, ki jo je treba ob tej priliki poudariti, je bila razprava o podaljšanju naših trgovinskih odnošajev s Francijo, kar bo vsekakor v najpopolnejši meri pripomoglo k olajšanju našega deviznega položaja. Za to zadevo so francoski odločilni činitelji pokazali popolno razumevanje ter so sprejeli predloženi načrt, ki se bo v podrobnostih izdelal sporazumno s povečanjem našega izvoza v Francijo, predvsem živine in lesa. V skladu z doseženim sporazumom s predsednikom francoske vlade Herriotom in finančnim ministrom Germain Martinom bo naša vlada izdelala izčrpen predlog o tem vprašanju.

Navedeni uspehi so glede na obstoječe gospodarske in finančne razmere zelo ugodni in bodo brez dvoma imeli najkoristnejše posledice za splošni finančni in zlasti devizni položaj. Njihov vpliv bo občutila zlasti Narodna banka, ki bo v bodoče lahko v večji meri zadoščala deviznim potrebam našega gospodarstva.

Ali si že obnovil članarino Vodnikove družbe?

Zločinska šmarnica

Zalosten zgled, kaj dela šmarnica, nam nudi naslednja pretresljiva novica. Predzadnjo nedeljo sta dva malonedeljska orožnika privedla v zapore ljutomerskega sodišča želarja Jožefa Kolmaniča iz Bukovcev. Kolmanič je alkoholik in se je dan pred tem napil zloglasne šmarnice tako, da je začel doma razsajati in besneti. Zeno in večje otroke je z grožnjami izgnal iz hiše. Ostal je doma sam s šestletno hčerkico, ki je v stranski sobi spala na tleh. V svoji pijani nerazsodnosti je pograbil otroka ter ga večkrat zalučal v steno. Pri tem nečloveškem početju je ubogega otroka jako hudo poškodoval: zlomil je dekletcu obe nogi in ga ranil na več krajih, tako tudi na glavi. Otrok je okoli desete ure zvečer umrl za posledicami teh poškodb.

Tako dolgo ni pustil nečloveški oče nikogar v hišo. Grozil je vsem, da jih bo zaklal, ter je branil pristop tudi orožnikom, ki so jih bili poklicali, da ga ukrote. To se je orožnikom tudi posrečilo. Našli so v hiši mrtvo deklico ter so odvedli zločinca v Ljutomer. Raztelesenje trupelca je ugotovilo že omenjene poškodbe in tudi to, da otrokova lobanja ni počila, ker je bil otrok zelo mehkih kosti. Kost lobanje je bila celo prosojna. Otrokova slabotna postava je tudi povzročila smrt. Glavni vzrok smrti pa je bila krvavitev v možganih in trebušni votlini, posledica zverinskega ravnanja z ubogo žrtvijo pijanega očeta.

Preiskava je ugotovila še naslednje žalostne podrobnosti: Kolmanič je posebno preklinjal svojo ženo zaradi najmlajše šestletne hčerke Milice, ki ji je rahitis (kostna bolezen) skrivila obe nogi, da revica ni mogla hoditi in je že več let ležala. Usodnega dne dopoldne je Kolmanič popival v nekem vinotoču in se je okoli 16. priklatil domov pijan. Po stari navadi je začel razgrajati in preklinjati. Uboga žena je s svojima hčerkama, osemletno Anico in desetletno Roziko, pobegnila od doma, nesrečne Milice pa speče ni mogla vzeti s seboj. Ko je Kolmanič opazil na tleh ležečo sirotico, jo je v divji jezi pograbil in treščil z vso silo ob tla. Ko je sirota bridko zajokala, jo je pograbil drugič in vrgel na tla. Tako je storil še večkrat. Ko se je v poznem mraku približala domu žena, je najprej v grozni skrbi pogledala v sobo, kaj dela Milica. Skoro se je onesvestila, ko je na tleh pri vratih zagledala krvav klopčič in v njem spoznala svojega otroka.

Zbežala je od doma in sklicala sosede, ki so o strašnem dogodku obvestili bližnje orožnike.

V okolici Male Nedelje so pred leti zasadili mnogo šmarnice in so posledice te narodne kuge vsak dan bolj očitne. Zato je pozdraviti prizadevanje oblastev, da to nepotrebno trto iztrebijo.

Zakon sicer prepoveduje po 31. decembru 1931. vsako prodajanje šmarnice za človeško pijačo in izjemno še dopušča njeno uporabo za industrijske svrhe. Novi trošarinski zakon pa dopušča vsakemu vinogradniku točenje lastnega pridelka pod vejo v vinotočih in celo prodajo izven svojega okoliša od pet litrov naprej na

drobno. Kakor je ta zakon na videz blagoslov za vinogradnika, tako je škodljiv za človeško zdravje.

Dokler so kupovali gostilničarji vino v goricah, so se izogibali šmarnice, danes pa jo vozijo vinogradniki javno po cestah in jo ponujajo po vsej banovini. Poznam neki okoliš, kjer je več vinotočev, ki prodajajo vsi šmarnico, ker noben vinogradnik nima zlahčne trte. Kaj vse počenjajo pivci po teh vinotočih, vendar ni nikogar, ki bi pogledal pred izdajanjem dovoljenja za vinotoč, kaj se bo točilo ali pa kaj se vozi v sodih pod imenom vino po vsej banovini. En sam človek je nastavljen za kontrolo vseh gostiln glede vina za vso banovino. Dvajset jih je treba, da bi vsaj omejili točenje šmarničnega strupa.

Iz delovanja JRKD

IZ SRESKEGA ODBORA JRKD V KONJICAH.

Konjice, avgusta.

Sreski izvrševalni odbor vsedržavne stranke je sklical v nedeljo 24. julija odborovo sejo sreske organizacije, katere se je udeležilo 38 odbornikov in poverjenikov stranke.

Po odobritvi zapisnika zadnje seje so poročali o delu predsednik g. Rado Jereb, podpredsednik g. dr. Ervin Mejak, tajnik g. Ciril Žagar in blagajnik g. Stanko Sajovic. Iz poročil je pomeniti, da so funkcionarji opravili svojo dolžnost in da zaznamuje vsedržavna stranka lep napredek pri delu za širjenje državne misli. Narodni poslanec g. Karel Gajšek je poročal o političnem položaju v državi in se v podrobnosti dotaknil zlasti vseh onih vprašanj, ki se tičejo potreb konjiškega sresa. Odborniki so dobili jasen vpogled v delo vlade in narodnega predstavništva.

Na podstavi poročil funkcionarjev in poročila g. narodnega poslanca se je razvila živahna razprava, v katero so posegali posamezni odborniki. Soglasna je bila zahteva vseh prisotnih, naj oblastvo najstrože nastopi proti hujskačem, ki so zlasti v zadnjem času razvili strupeno gonjo zoper obstoječi državni red in ki izkušajo oslabiti ugled vlade in oblastev. Veliko ogorčenje vzbujajo med ljudstvom tudi brezobzirno izterjevanje posojil.

V zmislu strankinih pravil je odbor izvolil g. Alojzija Križniča za gospodarsko-socialnega, g. dr. Mejaka za prosvetno-propagandnega in

g. Ivana Nemca za omladinskega poročevalca sreske organizacije JRKD.

* * *

DELOVANJE JRKD V ŠMARSKEM SREZU.

Šmarje, julija.

Pred nedavnim je bila pri Sv. Petru na Medvedovem selu ustanovljena krajevna organizacija JRKD. Na zborovanju, ki se ga je udeležilo nad 70 mož, sta poročala narodna poslanca gg. Zemljih in Spindler o političnem položaju kakor tudi o delovanju naših senatorjev in poslancev v narodnem predstavništvu. Poročili so vzeli vsi zborovalci z navdušenjem na znanje. Na predlog drja. Strmška se je obema gg. poslancema izrekla za njuno požrtvovalno delo topla zahvala. V odbor so bili izvoljeni sami kmočki posestniki. Predsednik je g. župan Debelak, tajnik pa g. Perkovič. — G. poslanec Spindler se je nato udeležil običnega zbora sreske invalidske organizacije v Šmarju pri Jelšah, kjer so mu invalidi oddajali različne prošnje in pritožbe. Isti dan se je vršila tudi seja sreskega izvršilnega odbora JRKD za srez Šmarje, katere se je prav tako udeležil naš neumorni g. poslanec.

V drugi polovici meseca septembra se bosta vršila za sodna okraja Šmarje in Rogatec dva velika shoda, katerih se bo udeležilo tudi več poslancev Srbov in Hrvatov iz južnih banovin. Shod se bo vršil za šmarski sodni okraj v Šmarju in za rogaški v Rogški Slatini. Dan shodov se bo po naših časopisih kakor tudi po krajevnih organizacijah pravočasno naznanil. Vabljen je vsakdo, da se shoda udeleži, ter se tako javno zavzame za našo sveto stvar.

Gustav Strniša:

Ljubezen in strast

Pozimi je bil vsak dan nejevoljen, ker je bilo hudo mraz in preslabo vreme. Ker ni mogel zjutraj spati, je lezel že zgodaj v zvonik s prižgano svečo. Hodil je okoli zvonov in z debelim ključem poskušal nalahno potrkavati. Kot star zvonar je še vedno rad zvonil.

Ko je tolkel tako s ključem po zvonovih, je ugotavljal:

«Dà, tole pa še poznam! Š. jo znam dobro zvoniti! E, to je 'kolumba'. Dobro mi gre, prav dobro! Tinka, tinka, tin, tin, tonka, ton, tin ton! Druge sem pa že zelo pozabil. Bog mi odpusti grehe in višarska Marija!»

Ko je odhajal iz zvonila, je bil slabe volje. Zateglo je ponavljal:

«Tin, tin, tinko, tonka, tin, tin, tin!»

Tisto zimo je zapadel visok sneg.

Gašper je lezel zjutraj nekega mrzlega dne počasi proti cerkvi. Ze prejšnji večer je naredil gaz in zdaj je pricincal do pokopališkega zidu.

Tu je pa kar debelo zazijal. Obrisal si je oči, kajti prepričan je bil, da napačno vidi.

Ne! Slika se kar ni hotela izpremeniti. Po ozki, le za silo očiščeni stezi se je vlekla po pokopališču sveža krvava lisa. Tik groba njegove rajne žene je pa ležal človek.

Cerkovnik se je prestrašil. Menil je že, da so morda to strahovi. Pa kako naj bodo strahovi

zjutraj v mesečini, ko se že počasi dani. Nagnil se je nad človekom in šepnil: «Mrlič?»

Človek se ni ganil.

Cerkovnik ga je stresel za rame in ga jel ogledovati. Bil je prepričan, da je neznanec mrtev, vendar ga je hotel pregledati. Nagnil mu je glavo na srce. Vzkliknil je:

«I, viš ga! Saj še diha. Bog in sveta Barbara za zadnjo uro, pomagajta mu! Ta siromak ne bo več dolgo trave tlačil.»

Pričel je premišljati, kaj naj stori. Bil je sicer star, a njegove roke so bile še vedno dokaj krepke. Trdno kmetsko delo je pustilo v njih moč.

Obrisal je ranjencu z robcem obraz, ga pokrtil s svojim plaščem in odhitel domov, kar so ga nesle noge. Iz omare je vzel steklenico brinjevca in se vrnil na pokopališče.

Ranjenec se še vedno ni zavedel.

Cerkovnik je zamrmral:

«Če je v tebi le še trohica duše, ne boš hotel s tega sveta, kajti vonj mojega brinjevca te bo privezal nanj!»

Nalil je v šilce brinjevca in ga nezavednemu siloma vлил v usta.

Človek se je kmalu premaknil. Zeljno je vsrknil žganjico, kar je starca razveselilo:

«E, saj sem vedel. Hvala Bogu in sveti Katri, ki je za um in pravo pamet, da sem šel tako zgodaj na pokopališče, sicer bi bilo lahko prepozno in tegale bi našel mrzlega kakor kos ledu.»

Ranjenec je odprl oči.

Cerkovnik mu je spet natočil žganjice in ga opogumil:

«E, ne bo ti ušla duša iz telesa, ne! Kar krepko ga goleni! Ta je doma izpod svetega Jošta, ki vse brinje požegna. Zato pa takega brinjevca nikjer drugje ne kuhajo.»

Ranjenec je hlastno srknil in vprašaje gledal starca.

Gašper je modroval:

«I odtod bova morala. Nekam te moram spraviti. Bodo pa morali vaščani enkrat biti brez mojega zvonjenja. No, sicer je vseeno v tem snegu! Čakaj, kako hočeva narediti! Malo težko bo šlo. Pa naj pomaga sveti Krištof, krepki svetnik. Kar name se opri! Poskusila se bova dokobacati do moje bajte. E, prijateljček, pri meni je gorško, da bi se svetemu Matiji zanohotalo, ker je preveč mrzle narave in v bajtici zanj pretoplo! Sicer pa nikar ne misli, da sem tako šibek. Kar krepko me objemi, da te vzdignem! Bajta ni daleč. Je pač hudo, če je človek sam na svetu in si ne more pomagati. Vso družino sem izgubil razen sina. Pa kaj ti toliko klatim. Le pogumno kvišku! Vidiš, usedel si se že kar sam. Zdaj pa le junaško na noge. No! Šmentano težek si. Za silo te držim. Ze gre. No, da si le na nogah. Zdaj jo pa kar mahnila na moj dom.»

Počasi sta se pomikala proti cerkvenikovi hišici. Enkrat je ranjencu spodrsnilo. Za las je manjkalo, da se nista prekucnila v sneg. Pa je vendarle šlo brez nesreče.

POSLANEC PETOVAR MED VOLILCI

Ptuja, avgusta.

Narodni poslanec g. Lovro Petovar je imel dva krasno uspela shoda v svojem volilnem okraju: pri Sv. Vidu pri Ptuj in pri Sv. Trojici v Halozah.

Shodu v Ilovškovi gostilni pri Sv. Vidu je predsedoval župan g. Šmigoc in so se ga udeležili pristaši vseh bivših strank, med njimi tudi domači župnik. G. poslanec je poročal o političnem in gospodarskem položaju, o pomenu nove vsedrjavne stranke pa g. dr. Šalamun iz Ptuja. Zborovalci so stavili tudi razna vprašanja in zlasti izrazili željo, naj bi se cesta v Podlehnik gradila po starem načrtu, da bo imela korist vsa občina, ne pa samo posamezniki. Soglasno je bila naposled sprejeta na shodu resolucija, ki izreka gospodu poslancu iskreno zahvalo za njegovo dosedanje delo.

Drugi shod bi se moral vršiti v Verhovnikovi gostilni pri Sv. Trojici v Halozah, prišlo pa je toliko ljudstva, da se je vršil potem pod milim nebom. Tudi na tem shodu je g. poslanec obširno poročal o delovanju narodne skupščine in vlade, g. dr. Šalamun pa o pomenu nove stranke, ki kliče pod svoje okrilje vse iskrene prijatelje države. Sledila je živahna razprava in je g. poslanec na vsa vprašanja jasno in podrobno odgovarjal. Oba shoda sta pokazala, da naše ljudstvo zasleduje delovanje narodne skupščine in da odločno obsoja vsako rovarstvo.

* * *

POSLANCA PUSTOSLEMŠEK IN CERER V KOMENDI

Komenda, avgusta.

Predzadnjo nedeljo dopoldne se je vršil shod v Komendi, za katerega je vladalo veliko zanimanje. Še pred napovedano uro je bila velika sokolska dvorana pri Vodetu polna, pa še vedno so prihajali volilci iz Komende, Mlake, Most, Lahovič, Nasorič in iz še oddaljenejših krajev, tako da je bila dvorana ob prihodu govornikov popolnoma zasedena. Za predsednika zborovanja je bil izvoljen posestnik Jože Hočevar iz Zej, ki je pozdravil narodna poslanca gg. Pustoslemška in Cererja, tajnika banovinske organizacije JRKD g. dr. Zajca, predsednika sreske organizacije JRKD g. Rauterja in vse zbrane volilce.

G. Jozo Rauter je razložil volilcem nekaj splošnih pojmov o politiki, pobijal razne neumne vesti

Kmalu je ležal bolnik na cerkovnikovi postelji. Starec ga je slekel. Delal je zelo spretno. Ko je zagledal rano na prsni, je govoril:

«Vidiš, dobro mater sem imel, ki je vedno govorila: Če boš sam ali oženjen, na arniko ne smeš pozabiti. Vedno jo moraš imeti pri hiši. Če te muha okolje, ti že koristi! Slušal sem jo in ni mi žal!»

Ranjenec je hvaležno pogledal starca, ki je spretno povil izprano rano s cunjo, pomočeno v arniko, in mu jo trdno povezal z raztrgano rjuho.

Bolnik je trenutno mirno obležal, potem pa vprašal cerkovnika:

«I, oče, ali me nič ne poznate?»

«Znan se mi zdiš, res znan, a sam ne vem, kam naj te denem!» je odgovoril Gašper.

«I, saj še ni dolgo, kar sem živel v tej vasi. Malo sem se menda res izpremenil. Je pač tako: mesto izpije človeku mnogo hitreje njegove sile. Na deželi je hudo, toda zdravo delo. Ponoči sem se vrnil iz mesta, kjer sem bil v službi. Sredi vasi je naletel name Boštjan, ko sem bil namenjen na pokopališče. Hotel sem obiskati grob svoje nesrečne Reze, ki je blizu groba vaše rajne. Boštjan me je takoj spoznal.»

«A, Polde si?» ga je prekinil starec. «I, pa si se res izpremenil. Bolj bleđ in suh si postal.»

«Dà, dà, Polde sem. Boštjan me je takoj spoznal. Zakričal je nad menoj: «Zdaj bova pa obračunala!»

o valut in inflaciji, ki jih še vedno širijo razni neodgovorni mračnjaki. Primerjal je gospodarstvo v prejšnjih strankarskih časih z gospodarstvom v sedanji dobi pomirjenja strankarskih borb in ugotovil, da je samo kamniški srez v zadnjem letu dobil raznih podpor za gospodarske

ustanove, za nabavo plemenske živine in strojev in za podobno nad 650.000 Din, kar je mnogo več, kakor pa znašajo vsi neposredni davki, ki jih plačuje srez.

Toplo pozdravljen je nato poslanec gornjegrajskega sreza g. Rasto Pustoslemšek v

**ČISTI
ZASTORI
★
SO OKRAS
VSAKEGA
DOMA!**

Kako privlačno in lepo je tukaj! Čisti — zračni zastori — snežnobelo perilo — zdravi redni otroci! Tak more biti vsak dom — potrebna je samo pravilna nega z dobrim čistim milom, a to je že 80 let poznano

SCHICHTOVO MILO
ZNAMKE JELEN

SCH J 3/38

«Upam, da mi verjamete, da se ga nisem bal. Toda človek je včasih tako žalosten in osamljen, da bi kar vrgel vse od sebe, se kam vlegel in umrl! In tako je bilo sinoči z menoj. Prej sem hodil iz mesta skoro vso noč. Proti jutru pa sem naletel na Boštjana. Ni se mi ljubilo pretepati se. Boštjan je skočil proti meni. Zbežal sem proti pokopališču, kamor sem bil itak namenjen... Pa kako naj pridem hitro naprej v snegu? Upal sem, da se bo Boštjan naveličal, poganjati se po snegu za menoj, saj je pot skozi vas zelo slaba. Ker sem večji, sem bil ves čas nekaj korakov pred njim. Tedaj je pa privlekel vrag odnekod svojega velikega psa, ki mi je zastavil pot... Obrnil sem se v drugo smer. Pes me je zagrabil, Boštjan pa takoj dohitel. Bilo je tik pokopališča. Pognal sem se čez zid, zakaj upal sem, da me bo na posvečenem prostoru pustil... Nič ni pomagalo. Sunil me je z nožem, da sem se zvrnil v sneg. Nato je zbežal. Vlekel sem se po snegu do groba svoje drage Reze, kjer sem se onesvestil... Izgubil sem pač veliko krvi. Čeprav je toliko snega, vendar nisem zmrznil. Najbrže nisem dolgo ležal v snegu, ko ste prišli vi.»

Cerkovnik je zamišljeno kimal in spet natočil ranjencu šilce žganjice:

«Danes bodo pa imeli orožniki dovolj dela. Takoj zjutraj grem k njim in ovadim Boštjana.»

Ranjenec je nekaj časa molčal, potem pa se je nečesa spomnil in se nasmehnil:

«Kaj pa, če bi ga ne ovadili?»

«Kam misliš? Vsako hudodelstvo zasluži svojo kazen. Ti tudi ne veš, če nimaš prehude poškodbe?»

«Nimam je. Ne vem, zakaj sem se tako hitro onesvestil. Morda je bila vzrok slabost, ker večer nisem nič jedel. Komaj sem čakal, da sem bil na poti. Opoldne sem použil juho in nič drugega. Veste kaj! Kako bi pa bilo, če bi midva Boštjana sama kaznovala?»

«Ne razumem te. Pri moji pipi! Ne vem, kako to misliš?»

«I, pravijo, da Boštjan nima vesti. Morda bi se mu pa vendarle oglasila, če bi bil prepričan, da je ubil človeka. Morda bi bilo to zanj najhujša kazen.»

Cerkovnik se zamislil in odkima z glavo. Naposled vpraša: «Kaka pa hočeva to narediti?»

Polde odgovori: «Nekaj časa ostanem tu. Vam že povrnem, saj imam nekaj prisluženega denarja. Boštjan bo prišel še danes ali jutri gledat, kaj je z njegovo žrtvijo. Vsakega ubijalca žene neka sila nazaj na kraj umora, tako trdijo stari ljudje in menda bo res tako! Vi me zaklenete v hišo. Potem greste kamorkoli že. Morda k svojemu sinu, kjer vas bo Boštjan gotovo iskal, če bo našel tu zaklenjena vrata. Prej pa prebrskajte nekoliko sneg in zrahljajte malo prsti tako, kakor bi bili koga zagreblji. Boštjan bo videl kup. Poiskal vas bo in vprašal, kaj pomeni. Vi mu rečete, da leži pod kupom človek, ki je bil proti jutru na pokopališču zaklan. Poveste mu, da ste slišali na pokopališču krik, šli

lepem govoru, polnem domovinske ljubezni, dokazoval, da je edino v okviru močne Jugoslavije zagotovljen Slovincem neodvisni gospodarski in prosvetni napredek. Pozival je volilce, naj ne nasledajo neresničnim vestem. Nato je še razložil osnovo novega zakona o občinah, ki se pripravljajo in bo čisto drugačen, kakor pa morda pričakujejo nasprotniki, zlasti kar se tiče občinskih volitev. H koncu je pozval vse prisotne, da pristopijo k JRKD.

Tajnik banovinske organizacije JRKD gospod dr. Zajec je v svojem govoru dokazoval, zakaj je potrebno, da se vsi razsodni ljudje združijo v močno enotno fronto pod okriljem nove stranke narodne sloge in edinstva.

Poslanec kamniškega sreza g. Anton Cerec je podal jasen pregled dela v narodni skupščini. Razložil je važnost novega obrtno-šolskega zakona za strokovno izobrazbo v praktičnih poklicih. Nadalje je med drugim govoril o pripravljem zakonu o kartelih, o občinskem zakonu in o zakonu o zaščiti in razdolžitvi kmeta. Njegova izvajanja so žela dolgotrajno odobravanje.

Predsednik zborovanja posestnik g. Hočevar je omenil tudi dogodke, ki so se odigrali v zadnjem času v Komendi, in ugotovil, kako nesmiselno in narodu in državi škodljivo je početje ljudi, ki so se dali zapeljati od nekaterih užaljenih bivših politikov. Po teh dogodkih pa je narod izpregledal in spoznal, da nima koristi od tega, če podpira želje nekaterih hujskačev, ki bi menda zopet radi oživili dobo strankarskih borb in razprtij.

Na predlog člana banovinskega sveta g. Vođeta je bila poslancema g. Pustoslemšku in g. Cerecju soglasno izrečena zaupnica.

Politični pregled

V Beogradu postaja zopet živahnejše politično življenje. Po seji glavnega klubskega odbora JRKD, katere se je udeležilo 150 narodnih poslancev, je predsednik narodne skupščine doktor Kosta Kumanudi te dni napovedal

sejo celotne narodne skupščine

za petek 5. t. m. od 10. dopoldne. Narodna skupščina bo morala v svojem kratkem zasedanju rešiti več nujnih zakonov. Predsednik senata dr. Ante Pavelić

je sklical sejo senata

za soboto 16. t. m. oab 11. dopoldne. Senat naj odobri več zakonov, ki jih je narodna skupščina že sprejela, med njimi tudi nekaj mednarodnih pogodb. Dne 5. t. m. bo

seja klubov senatorjev in narodnih poslancev, črnes pa se bo sestal na seji glavnega klubskega odbora JRKD izvoljeni odbor poslancev in senatorjev.

Vlada pripravlja

nov zakon o občinah,

ki bo v jesenskem zasedanju predložen narodni skupščini. Prav tako pripravlja tudi

zakon o banovinskih svetih.

Novi občinski zakon bo v prvi vrsti uveljavljen zato, da se olajšajo upravne in finančne težave posameznih občin. S svojimi določili o občinskih volitvah bo zakon jamčil, da v občinah ne bo več prišlo do strankarskih sporov in da bo na drugi strani v občinski politiki prišlo do popolne veljave načelo državne in narodne politike. Načelo, da se občina ne sme več vrniti v roke strankarskega gospodarstva in da se morajo v njej uveljaviti samo gospodarske, socialne in prosvetne koristi prebivalstva, bo dosledno izvedeno. Razen tega bo zakon določil tudi ukrepe, da se občine razbremenijo glede na upravne stroške. V krajih, kjer je veliko število majhnih občin, bo v gospodarsko korist prebivalstva poskrbljeno, da se po zakonu izvrši pregled občinskih ozemelj.

V nedeljo so imeli

v Nemčiji burne volitve v državni zbor.

Udeležba volilcev je bila velika. Zlasti mladina, ki je bila na novo vpisana v volilne imenike, se je polnoštevilno udeležila volitev. Najhujšo agitacijo so vršili narodni socialisti (nemški fašisti). Izid volitev je bil naslednji: narodni socialisti 13.722.748 glasov (230 mandatov), socialni demokrati 7.951.956 glasov (133), komunisti 5.365.666 (89), centum 4.487.477 (75), nemški nacionalisti 2.184.971 (37), bavorska ljudska stranka 1.202.617 (22), nemška ljudska stranka 435.547 (7), državna stranka 373.560 (4), krščanski socialisti 364.686 (4), nemška kmetijska stranka 137.090 (2), württembergška kmetijska in vinogradniška zveza 76.868 (2), gospodarska stranka 146.107 (1), nemška kmetijska zveza 91.389 (1). Skupno število mandatov znaša 607, skupno število glasov navedenih 13 strank pa 36.540.753. Glasovi, ki so jih dosegle ostale stranke, v tem poročilu niso navedeni, ker niti ena od njih ni dobila mandata.

Na pokopališču je sveža gomila. Menda ni Polde tam pokopan? Včeraj v mraku sem ga še srečal na vasi. Sam zlodej in pijača sta me premotila, da sem ga napadel. Zdaj me pa skrbi begajo in vest mi ne dá pokoja. Mrtvašnica je zaklenjena. Sam ne vem, kaj naj storim.»

Plašno je pogledal okoli sebe, ko je nadaljeval:

«Ze Reza me preganja, pa mi ni bilo dovolj. Obubožali smo. Vse se je zrušilo name. Pa sem še tako neumen, da sem si nakopal novo gorje. Reza! Reza! Ti me tepeš. Kaznuješ me za moj greh. Zdi se mi, da me vedno preganjaš, saj sem jaz kriv tvoje sramote in tvoje smrti. Zdaj pa grem in ubijem še tvojega fanta! Kaj sem mislil? Dokler sem bil bogat, je šlo laže, popival sem in pozabljal. Zdaj čutim vedno večje breme na svojih ramah!»

Sključen kakor starec je odšel še enkrat proti cerkvi iskat starega cerkovnika. Sicer je že prej hodil tam okoli in videl na pokopališču svežo gomilo, katere se je silno prestrašil.

Ker ni našel cerkovnika, se je spomnil, da naleti nanj morda pri sinu. Odšel je tjekaj, kjer ga je res dobil. Prosil ga je, naj gre z njim, zunaj ga je pa vprašal:

«Povejte mi, kaj je s človekom, ki je včeraj zjutraj obležal na pokopališču?»

Cerkovnik se je zamišljeno nasmehnil:

«Menda si videl svež grob. Zjutraj sem našel siromaka mrtvega. Videlo se mi je, da je nekomo podoben, komu, pa ne vem. Takoj sem

Med volitvami je prišlo na neštivilnih krajih do spopadov. Izzivali so zlasti narodni socialisti in komunisti. Poboji so se v ponedeljek še nadaljevali. Ti spopadi so zahtevali, kolikor je do slej znano,

okrog 130 mrtvih in 2000 ranjenih.

Nasilje narodnih socialistov je bilo povsod veliko. Zaradi nemirov je bilo izvršenih mnogo aretacij. Oba glavna nasprotnika pri teh volitvah,

Hitlerjevi narodni socialisti in komunisti, sta napredovala.

V celem je nastopilo pri volitvah 27 strank, a so le gori navedene dobile mandate. Zlasti so napredovali hitlerjevci. Po računih na podlagi teh izidov bo imela desnica, h kateri se prištevajo narodni socialisti, nemški nacionalisti, krščanski socialisti, gospodarska stranka in nemška ljudska stranka, skupno 282 mandatov. Desnici torej manjka 22 mandatov do večine, ki znaša 304 glasove. Kakor pa kaže, hočejo hitlerjevci dobiti

sami vso oblast v roke.

Vladi so sklenili predložiti zahteve, po katerih naj bi se jim izročili mesti državnega kancelarja in notranjega ministra, ostala ministrska mesta pa naj bi zasedli ljudje, ki uživajo njihovo zupanje.

GOSPODARSTVO

Sejmi

8. avgusta: Ribnica, Studenec.
9. avgusta: Kamnik, Sv. Gregor-Velike Slevice, Radeče, Žužemberk.
10. avgusta: Brežice, Dob, Osilnica, Trbovlje, Studenec-Ig, Gornja Radgona, Rovte, Sv. Lovrenca (Velika loka), Slovenjgradec, Podčetrtek.
11. avgusta: Št. Jurij ob južni železnici, Št. Jurij v Slovenskih goricah.

Tedenski tržni pregled

ŽIVINA. Na zadnjem mariborskem sejmu so bile za kilogram žive teže naslednje povprečne cene: debeli voli 3 do 3-50 Din, poldebili voli 2 do 2-50 Din, plemenski voli 1-25 do 2-25 Din, biki za klanje 2 do 2-25 Din, debele klavne krave 2 do 2-50 Din, plemenske krave 1-25 do 2 Din, krave za klobasarje 0-80 do 1-25 Din,

obvestil orožnike, ki so včeraj kmalu prišli in truplo pregledali. Nihče ne ve, kaj se je zgodilo. Orožniki so mi ukazali, naj mrtveca takoj pokopljem, češ, da se ne bodo vaščani razburjali zaradi uboja na posvečenem kraju. Morda še pride kakšna druga komisija. Komandant je trdil, da je bil tisti človek ubit in tudi oropan, ker ni imel pri sebi nič denarja, dasi je bil sicer lepo oblečen. I, kako si pa ti zvedel zanj?»

Boštjan je nekaj jecljal, a ni mogel nič določnega povedati. Kolena so se mu zašibila, ko je starca vprašal:

«Kaj bodo orožniki zdaj storili?»

«Sneg je zabrisal vsake sled. Poizvedovali bodo. Meni so ukazali molčati. Bolje je tako, saj veš, da bi se res vaščani razburjali. Če zaslede morilca, bo pač strogo kaznovan. Če ga ne dobe, ga čaka božja sodba, ki bo še strašnejša!»

Boštjan je prebledel kakor zid. Molče je gledal cerkovnika.

Starčku se je fant kar zasmilil. Toda ostal je mož beseda. Nikakor se ni hotel izdati. Misлил si je:

«Kazen mora prestati. Ker ne dobi telesne, naj ga zato peče vest. Poslabšal se ne bo, saj je že itak dovolj divji in hudoben. Sicer je pa krepek in močan človek. Dovolj sile ima v sebi in lahko bo delal za dva. Če ga bo grizla vest, postane morda še dober človek, potem mu pa vse povem in mu olajšam dušo.»

(Dalje prihodnjič.)

gledat ter našli mrtveca med grobovi. Nato ste takoj obvestili orožnike, ki so vam dovolili, ga pokopati.»

«E, ne boš, fant! Pri tem morata vendarle biti zdravnik, ki mrtveca pregleda, in sodna komisija, da ugotovi, s čim je bil mrtvec ubit in zakaj je umrl», oporeka starec.

Polde odkima: «Boštjan na vse to ne bo mislil. Slaba vest se plaši vsake sence. Zato vas ne bo natančneje izpraševal. Vi mu kar tako povejte, kakor sem vam svetoval, in mu omenite, da zdaj orožniki zasledujejo morilca. Pripomnite pa, da so vam ukazali molčati, ker so prepričani, da bodo laže brez hrupa vse preiskali!»

Cerkovnik je nekoliko okleval, naposled pa rekel: «Prav! Prav! Storil bom tako! Če bi Boštjan ne bil tak nepridiprav, bi ne naredil tega. Tako pa bom.»

Polde je ostal teden dni pri starcu. Ležal je in si kar sam nadeval obkladke. Z arniko se je pridno mazal. Rana se je hitro celila. Bil je pač zdrav in utrjen človek. Hitro si je opomogel.

Komaj je drugi dan stari cerkovnik nagrebel prsti in odšel, že je hodil Boštjan okoli hiše. Našel je vrata zaprta. Polde ga je dobro videl skozi svetlobno špranjo pri zagrnjenem oknu. Boštjan je govoril sam s seboj:

«Ni ga starca! Kaj naj vendar storim? Kje neki hodi? Spal sploh nisem. Takoj sem moral semkaj, da pogledam, kaj je s Poldekom. Zakaj ga nisem samo premikastil in nabunkal s pestjo? Če sem ga ubil, ne bom imel več miru.»

molzne in breje krave 2 do 2-25 Din, mlada ži-
vina 2-25 do 3 Din, teleta 3 do 4 Din. Prodanih
je bilo 268 glav, od teh za izvoz v Avstrijo 10.

Cene tujem denarju

Na zagrebški borzi smo dobili v valutah:
1 dolar za okrog 56 Din;
v devizah:
1 dolar za 56-14 do 56-42 Din;
1 holandski goldinar za 22-69 do 22-81 Din;
100 francoskih frankov za 221 do 222 Din;
100 češkoslovaških kron za 166-78 do 167-64 Din.
100 nemških mark za 1337 do 1348 Din;
100 italijanskih lir za 286-47 do 288 Din.
Vojna škoda se je trgovala po 192 Din; in-
vesticijsko posojilo pa po okrog 47 Din.

Kratke vesti

— Možnost izvoza našega vina na Finsko. Zavod za pospeševanje zunanje trgovine razglašuje, da je dobil od našega konzulata v Helsingforsu poročilo, po katerem se je konzulatu posrečilo vzbuditi zanimanje pri Finski pooblaščenih družbi za nakup in prodajo alkoholnih pijač za nakup naših alkoholnih pijač: vina, žganja, konjaka, slivovke in sličnih izdelkov. Po poročilu zavoda obstoji velika možnost prodaje naših alkoholnih pijač na Finskem.

— Peronospora na delu. Na prijazni Trški gori, kjer rase znani dolenski cviček, je začela uničevalno delo glivična bolezen peronospora. Napadla ni samo listja, temveč tudi grozdje. Pri-
zadeti so zlasti oni vinogradniki, ki so pozno škropili z galico. V nekaterih vinogradih je pokvarjenih nad polovico trt. Tudi v vinogradu banovinske kmetijske šole je poškodovanih kakih dva odstotka trt, čeprav strokovni učitelj g. Anton Flego zelo pazi na vsako bolezen, da jo že v kali zatre. Druga, tudi glivična bolezen, ki pa se je pojavila v znatno manjši meri, je oidij. Kakršna bo letos vinska letina, je še težko reči, vendar pa trdijo strokovnjaki, da letošnje vino ne bo doseglo po kakovosti lanskega.

— Pivovarski ječmen. Hmeljarska prodajna zadruga v Celju je nabavila lansko jesen za poizkušnjo deset metrskih stotov semenskega Čermakovega ječmena. Po izvršeni mlačvi se je pokazalo, da je ta ječmen v nekaterih legah prav lepo obrodil in dal 25 metrskih stotov na hektar ali 16kratni pridelek. Seme je zdravo in na oko ustreza pivovarniškim zahtevam. Te dni je

Ali bi kupili kremo za kožo iz kabliča?

Krema mora biti higijenično, zavita in zajamčeno čista — drugače zelo lahko škoduje Vaši koži. In Vaše nežno perilo? Ne zasluži li tudi to enako pazljivost? Mislite na to kadar kupujete milne luske. Zahtevajte Lux v higijeničnem ovoju. Tedaj ste brez skrbi, da ne pride nikaka nečistoča v dotiko z Vašim perilom, a Vaša koža bo na ta način obvarovana od nevarnosti, ki ji preti od bakterij, katere s prahom uhajajo v perilo.

se ne prodaja nikoli odprt, temveč vedno samo v poznanem modrem ovoju

LXJ 3-32

za pranje volne in svile

zadruga odposlala razne vzorce na kemično preiskavo. Pri takem donosu bi pomenila gojitev pivovarskega ječmena za hmeljarje lep dohodek in bi osamosvojila našo pivovarsko industrijo od uvoza ječmena.

— Zborovanje hmeljarjev, kakor se vrši običajno vsako leto pred obiranjem, bo letos v ne-

delju 7. avgusta ob 8. uri zjutraj v Roblekovih dvorani v Zalcu. Spored: določitev mézde obiralcem, pregled svetovnega položaja in slučajnosti. Zborovanja se lahko udeležijo vsi člani Hmeljarskega društva in so vabljeni, da se ga v obilnem številu udeležijo. — Legitimacije za polovično vožnjo hmeljskim obiralcem se že dobivajo. Hme-

Soteščan:

Skrivnost usode

(Povest.)

«Jaz dolžan? Pa jaz?» Stric se je prijel za glavo.

«Tukaj je zapisano.» Tudi sin se je ustrašil. Tomaž ni mogel verjeti. Pričel se je jeziti: «Jaz komu dolžan? Kdo more tako nesramno lagati!»

Navil jo je k županu ter ga prosil pojasnila.

Župan je bil moder mož ter je znal marsikaj prav razložiti. Skomizgnil je z rameni in rekel: «Prijatelj, plačati boš moral, plačati.»

«Toda jaz nisem vzel posojila. Niti beličat!»

«Pa si komu drugemu dovolil...»

«Nihče me ni vprašal. Tudi Marjeta se ne spominja...»

«Morda si šel za poroka...»

«Nisem še tako daleč, da bi se ne zavedal, kaj delam...»

«Potem si pa komu kaj podpisal...»

Lončar se je popraskal za ušesi. Spomnil se je, da je podpisal neko tiskovino, katero mu je prinesla Albina. A da gre za posojilo, tega ni vedel ter mu tudi ni omenila.

«Vidiš, menico si podpisal.» Poučil ga je natanko, kakšne obveznosti si je s tem nakopal. Obenem mu je pokazal dolžnosti, katere je zadel na rame. Tudi na posledice ga je opozoril.

«Ali se res ne dá več pomagati?» je stokal opeharjeni starec. «Kam naj se pritožim?»

«Najbolje je, ako plačaš. Tako se boš najprej odrezal.»

«Toliko denarja vendar ne morem zavreči...»

«Ako se boš upiral, boš moral še več plačati. Pota boš imel, sitnosti in stroške.»

«Torej naj dam, res kar dam... Oh, pa toliko denarja!»

«Ako ne daš, te bodo prisilili. Plačaj, potem pa toži za odškodnino... Poprej ne moreš...»

«Ali bi kaj opravil?»

«Zarubi mu hišo ali trgovino. Tako boš prišel do svojega denarja — seveda, ako bo imetje preseglo dolgove...»

Lončarja je obšla vročina, nato ga je zabelelo.

«Ako bo preseglo...» Te besede je ponavljal vso pot do doma. Župan mora vedeti nekaj drugega, sicer bi se ne bil tako očitno izrazil. Toda sedaj je prepozno. Prej naj bi ga bil opozoril.

S težkim srcem je dvignil Lončar iz hranilnice več kakor polovico prihrankov in poravnal menico. Obenem se je zatekel na sodišče in vprašal, kako bi zavaroval svoje pravice.

«Stanislav Stopnik...» Uradnik je razvezal povesek spisov in podvomil: «Hudo bo priti bližje... Prodajalna je zarubljena... Drugi teden bo javna dražba...»

Lončarju se je stemnilo pred očmi in udiralo pod nogami. «Hitro sta pognala, hitro», je govoril z jokavim glasom. «Albina je imela lepo doto, pa ni nič zalegla...»

«Zapravila nista», je dejal uradnik. «Krivda je tukaj, ker nista prav začela...»

«Pomagajte mi, da pridem do denarja», je prosil Lončar in obetal napitnino.

Uradnik je bil dobra duša ter je obljubil: «Dobili boste vse, kar bo ostalo...»

«Zakaj?» Lončar ni bil zadovoljen z ostanki.

«Ali je bil moj denar manj vreden?» je začel besediti.

Uradnik mu je pojasnil: «Kdor prej pride, prej melje... Drugi so posodili ter se zavarovali.»

«A tako! Pa če bo zmanjkalo?» je skrbelo starca.

«Tudi na to bodite pripravljeni.» Uradnik mu ni prikrival resnice.

Drugi teden je bil Lončar povabljen na dražbo. Odzval se je vabilu, čeprav ni upal v povračilo. Po okolici so se namreč širile različne govornice. Ljudje so izvedeli natanko, koliko je Stopnik dolžan in koliko ima premoženja. Strica iz Leskovja so šteli med tiste upnike, ki bodo morali oditi s praznimi rokami.

Tomaž se je med potjo skrbno pripravljal, kako bo oštel Albino. Ob prihodu v mesto pa je ni našel doma, odšla je z otrokom k sorodnici v drugo ulico. Zavedala se je, da je prevarala strica, zato se mu ni upala pokazati. Stane se ni smel odstraniti zaradi uradne ugotovitve premoženja in zaradi razprodaje.

Dražba se je pričela ob napovedani uri. Lončar je molčal in poslušal. Gledal je dražilce, ki

ljarsko društvo razpošilja legitimacije le svojim podružnicam in jih hmeljarji dobijo le pri podružnicah, kjer so včlanjeni.

— **Rjavjenje hmelja na Češkoslovaškem.** Češki odsek Hmeljarskega društva v Zateu v Češkoslovaški poroča, da povzroča stanje hmelja mnogo skrbi hmeljarjem. Hmelj je slabši kakor v drugih letih, cvetje je redko in se le počasi razvija. V vseh legah so se pojavile v prav veliki meri rjave in nepravilne lise na listih hmeljske rastline. Hmeljarjev se je polastil strah, če morda to niso pojavi peronospor, ki bi utegnili uničiti kakor v prejšnjih letih v Nemčiji letos na Češkoslovaškem ves pridelek. Strokovnjaki so izdali pomirjevalna pojasnila, ki pravijo, da so povzročili to porjavjenje skržati in razni bolezenski pojavi, nastali zaradi letošnjega tako spremenljivega vremena. Nikakor pa ni iskati v tem porjavenju znakov kakšne nevarne hmeljske bolezni. Pristavljajo pa, da bo treba prihodnje tri tedne, ki nas še ločijo od obiranja, suhega toplega vremena in mnogo pazljivosti hmeljarjev, če hočejo letos pridelati dobro zeleno blago.

— **Velika razstava «Živalce»** bo v času od 3. do 12. septembra na velesejmu v Ljubljani v paviljonu J. Odbor vabi vse članstvo in ljubitelje reje mladih živali, da se udeležijo razstave. Razstavljati morejo samo člani društva «Živalca». Član lahko postane vsakdo, kdor plača letno članarino 24 Din in 2 Din za člansko izkaznico s pravili. Razstava «Živalce» bo urejena po skupinah. Takoj pri vходу bo književnost poleg kožuhovine in izdelkov iz usnja. Dalje bodo razstavljani kunci in bobri, psički, mačice, morski prašički in bele miši. Zatem bo oddelek za predmete in razne vrste krmil, dalje bo videti kontrolna gnezda, napajalnice, umetne koklje, valilne aparate, orodje za kapunjenje, tehtnice za jajca, stroje za mletev kosti, žične kletke za ptice, jasli in kletke za kunce, škatle za prenos jajc in enodnevnih piščet. Dalje bo poseben oddelek domačih in tujih ptic. Zatem oddelek z golobi, grlicami, fazani, pavi. Končni oddelek je namenjen kokošim, racam, gossem in puranom. Razstavina za perutnino in kunce znaša 10 Din, za golobe, grlice po 5 Din od kletke za ves čas razstave. Drugo po dogovoru. Društvo razpolaga samo s kletkami za perutnino, kunce in golobe. Za druge živali, kakor ribice, ptice, bobre «Nutraja», si morajo razstavljalci preskrbeti sami kletke, odnosno posode. Hrano in snaženje za časa razstave oskrbuje društvo. Prijavne pole

naj pošljejo razstavljalcem točno izpolnjene do 10. t. m. zaradi pravočasnega vpisa v velesejski katalog. Na prepozno došle prijave se odbor ne bo oziral. Od prodane živali obdrži društvo 10% odkupnine. Radi tega naj člani navedejo najnižjo prodajno ceno. Živali, namenjene za razstavo, naj pošlje članstvo v prostornih zabojih, opremljenih s točnimi podatki o njih vsebini. Bolne in za razstavo neprimerne živali bo veterinar zavrnil. Zabojer z razstavnimi predmeti in živalmi je opremiti z označbo «razstavno blago» in nasloviti na velesejem, Ljubljana, gorenjski kolodvor. Vsakemu razstavljalcu se brezplačno vrne razstavljeno blago po železnici.

— **Konjerejsko društvo za dravsko banovino** priredi letos premiranje plemenskih konj, in sicer 17. t. m. pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah, 30. t. m. v Ptujju, 31. t. m. v Ormožu, 1. septembra v Ljutomeru, 2. septembra v Beltincih, 6. septembra v Kranju in 7. septembra na Igu. Začetek ob 8. uri. Pogoji običajni. Za sreze Brežice in Krško pa priredi društvo premiranje konj ob priliki kmečkega praznika na Krškem polju 14. t. m. v Krškem ob 8. uri.

DOPISI

BELA KRAJINA. Kmeška sokolska četa Podzemelj—Metlika, ki je bila ustanovljena marca letos, se krepko razvija. Članstvo je nastopilo s prostimi vajami pri telovadnih nastopih v Metliki, Črnomlju in Semiču. Dne 14. avgusta pa proslavi svoj prvi javni sokolski praznik s telovadnim nastopom, pri katerem bo sodelovala sokolska godba iz Karlovca. Dramski odsek je v tem času pokazal svoje zmožnosti na odru v Metliki, Semiču in doma v Podzemlju. V nedeljo dne 7. avgusta zvečer pa uprizori v Sokolskem domu v Črnomlju Finžgarjevo tridejanko «Razvalina življenja». Mladi četi želimo obilo uspehov pri delu za širjenje sokolske misli v Beli Krajini.

DOLENJA VAS PRI RIBNICI. V nedeljo 24. julija smo svečano razvili sokolski prapor tukajšnjega društva pod pokroviteljstvom g. ministra Puclja. Br. starosta se je zahvalil vsem, ki so pripomogli, da je društvo prišlo do svojega prapora, med katere moramo prišteti g. župana Henikmana, šolskega upravitelja Vončina in ostalo učiteljstvo, ki je prapor samo naredilo doma. Kum Franc Mrhar iz Prigorice št. 89 je pra-

por razvil, kumica Štefka Dejakova iz Rakitnice št. 52 pa mu je pripela trak. Nato se je začelo zabijanje žeblicev. Prvega je zabil g. minister Puclj z besedami: «Državni in nacionalni misli». Po končanem zabijanju je g. minister Puclj jako jedrnat govoril o državi in nacionalni misli in sokolstvu. Govoru je sledila povorka, po njej pa je bil nastop članstva, dece in naraščaja. Vse točke so zelo lepo uspele.

OPLONICA. Naše sokolsko društvo priredi v nedeljo dne 7. t. m. ob 15. na vrtu g. Varla svoj redni letni telovadni nastop z lepimi točkami, pri čemer bo sodelovala sokolska godba iz Središča. Po telovadbi se bo vršila prav tam narodna veselica. Vabimo prijatelje od blizu in daleč, naj se naše prireditve udeležijo. Zdravo!

RIMSKE TOPLICE. Sokol je nameraval za praznik 15. t. m. prirediti veliko loterijo v korist gradnje Sokolskega doma v Šmarjeti pri Rimskih Toplicah. Zaradi raznih zaprek pa je bilo društvo prisiljeno, preložiti napovedano žrebanje za nedoločen čas. Vsi oni, ki so odkupili srečke, naj blagovolijo potrpeti, ker s tem niso zapadle njihove srečke. — O napovedanih župnih plavalnih tekmah, katere namerava društvo prirediti, smo poročali že zadnjič. Do sedaj je prijavilo že več društev svoje tekmovalce. Vsa ona društva, ki žele po svojih zastopnikih tekmovati, naj čimprej vpošljejo prijavnice onih članov, ki se hočejo udeležiti plavalnih tekem za župno prvenstvo. Podroben razpored objavimo v prihodnji številki.

SEMIČ. Izlet na romarsko goro Smuk pri Semiču priredi gasilno društvo v Semiču v nedeljo 14. t. m. Postreglo se bo s pristnim semičanom in ceninimi janci na ražnju. Na sporedu bodo pevske točke, šaljivo srečkanje in drugo. Cene izredno nizke! Vabijo se vsi okoličani kakor tudi izletniki, posebno le ti, ki pridejo v nedeljo s posebnim vlakom, da ne zamude redkega narodnega vsakoletnega sestanka na tri četrti ure oddaljeni romarski gori Smuk. Stranska cerkviča, razvaline staroslavne gradu Lichtensteinov, tipične slovanske zborovalne lipe, predvsem pa krasen razgled po vsej Beli Krajini. Pota na goro Smuk vodijo čez osrčje Semiške vinske gorice, prepletene z stotinami vinskih hramov in zidanec, kjer se lahko nabavi pristna vinska kapljica od pet litrov naprej po 3 Din navzgor. Odhod s Smuka bo mogoč tudi na drugo stran hriba čez senčne gozdove na pol ure oddaljeno železniško postajo Rožni dol-Pribišje. Pridite!

so se pogajali za razno drobnarijo. Upniki so nejevoljno mrmrali in čakali izida. Oni, ki so posodili večje vsote, so rinili v ospredje. V ozadju so ostali tisti z manjšimi zneski, ki so bili že izgubljeni.

Izid dražbe je bil naslednji: upniki, vknjiženi na prvem mestu, so prišli komaj do polovice posojila; drugi so odšli godrnjaje brez vsakega beliča. Priziv je bil sicer dovoljen, a ni nič obetal. Treba se je bilo udati v usodo in hitro pozabiti.

Med poslednjimi je bil tudi Lončar iz Leskova. Njegova izguba je bila največja ter je ni mogel mirno preboleti. Odšel je potrj kakor s pogreba. Žal mu je bilo za izgubljeni denar. Pa tudi to ga je bolelo, ker je njegova nečakinja prišla tako hitro na beraško palico. Kam bo šla zdaj z otrokom? Zakaj ga je tako nesramno varala, ko je beda že trkala na vrata? Prav nehvaležno je ravnala.

Ko se je vrnila Stopnikova gospa z otrokom od sorodnice, je našla veliko izpremembo. Trgovina je bila izpraznjena; manjkalo je celo nekaj polic in lesenih predalov. Hišica je bila prepisana na drugega gospodarja. Ostalo je samo še nekaj najpotrebnejšega pohištva, ki ga upniki niso smeli prodati.

Stopnik je moral iskati novo stanovanje. Našel je vlažno kletno sobico, kamor se je preselil z ženo in z otrokom. Družinica je bila brez potrebnega živeža, mož pa brez vsakega zaslužka. Primerne službe ni mogel nikjer dobiti. Kjer se je oglašil, je izvedel, da ga ne potrebujejo, ker

je služba že oddana. Rad bi bil prejel za vsako delo, a ga ni mogel najti. Srce se mu je krčilo ob pogledu na visoke palače in bogate trgovine. On pa je prišel ob vse ter nima ničesar, da bi nasitil sebe in otroka. Hčerka je začela izgovarjati prve besede; prosila ga je kruha, na ga ji ni mogel dati. Bolesti, katero občuti skrben oče v takem trenutku, pero ne more popisati.

Pomanjkanje je dalo zopet povod prepiru. Albina je zrasla v izobilju, zato se ni mogla privaditi ubožstvu. Očitala je možu, da ji je uničil življenje. «Zakaj si mi obetal srečo?» mu je večkrat oponosila. «Ujel si me s priliznjeno besedo...»

Stanetu so bili zoperni taki očitki. Kadar se je vznejevoljil, tedaj ni izbiral izrazov. Prav rad jo je zbodel: «Komaj si čakala, da sem prišel! Nič nisi pomišljala, ko sem te zasnužil... Sicer bi me bila odklonila...»

«Bog me je udaril s slepoto», ga je pikala kakor osa. «Prinesla sem ti lepo doto, ti si pa začel s praznimi rokami. Kar si začel, nisi znal končati.»

«Izvedla si seveda ti s trgovinsko izobrazbo.» «Ali pa ti s svojo peklenko zvijačo... Ti si me premotil, da sem oslepila strica, da je podpisal menico... Nikoli mi ne bo pozabil...»

S tem ga je ugnala. Mož se je kesal, ker je opeharil starca za težke tisočake. Vest ga je pričela peči šele zdaj, ko je občutil izgubo premoženja sam na svoji koži. Bridkost mu je še raz-

kopavala žena z očitanjem: «Boš že videl, kako boš dajal odgovor, kadar napoči dan obračuna.»

Stopnik je po vsakem prepiru navadno odšel od doma. Ves dan je hodil po mestu ter ni pokusil ne jedi ne pijače. Kadar se je utrudil, tedaj si je poiskal kakšno senco, najrajši zunaj mesta, kjer ga ljudje niso poznali. V samoti na kaki klopici se je zamislil v svojo usodo. Tako so mu potekali dnevi v brezdelju in dolgočasuju.

Naposed se je naveličal. Gabilo se mu je, potepati se po mestu in nadlegovati meščane. Res je našel naklonjena srca, vmes pa tudi ljudi, ki so mu zapirali vrata. To ga je peklo in bolelo.

Nekega jutra se je poslovil z besedami: «Albina, ako danes ne najdem dela, tedaj se ne bova nikdar več videla...»

«Stane, nikar!» je sklenila roke. Nekaj strašnega je zaslutila v svoji duši.

«Moram!» je ostal pri svojem načrtu. «Moj Bog! Ali ni že dovolj hudega? Čemu je treba še sramote? Kaj bom počela sama z otrokom?»

«Pomagajo naj ti Bog in dobri ljudje.» Poljubil jo je na čelo kakor vselej, preden je odšel od doma. Nato je stopil k posteljici, kjer je spavala njegova hčerka. «Ubožica!» je vzdihnil ter jo pobožal po nežnem licu.

«Stane, kam greš? Nikamor mi ne hodi!» ga je ustavila Albina, ko je hotel oditi.

«Pojdem», ji je po tistem odgovoril. «Nikar mi ne brani!»

(Dalje prihodnjič.)

SKOCIJAN PRI TURJAKU. Naše gasilno društvo priredi 7. avgusta pri gasilnem domu vrtno veselico, združeno s plesom. Na njo vabimo vse prijatelje gasilstva in kmetske mladine. Na pomoč!

DOMAČE NOVOSTI

* **Poset kraljeviča Petra in kneza Aleksandra v skavtskem taboru.** Na obali Savice za hotelom Zlatorogom tabori že več tednov skavtska četa «Vladimir Gortan» iz Zagreba. Ti skavti, dijaki srednjih šol, so bili 26. julija počaščeni z obiskom kraljeviča Petra in kneza Aleksandra, sina Nj. Vis. princa Pavla. Taborišče je bilo dopoldne obveščeno o visokem obisku, popoldne ob 15. pa sta s spremstvom prišla v taborišče visoka mlada gosta. Poveljnik taborišča Holjac ju je pričakal ter vodil v taborišče, kjer je bila s svojo zastavo zbrana vsa četa. Kraljevič Peter je pozdravil skavte z lepim pozdravom: «Pomozi Bog!» Skavti so strumno odzdravili: «Bog ti pomogao!» Z velikim veseljem in zanimanjem sta si gosta ogledala taborišče, povpraševala sta poveljnika taborišča in razne tabornike o načinu življenja v taborišču in o skavtskih običajih in ko sta dalje časa ostala pri taboriščem ognju, sta si s posebnim zanimanjem ogledala tudi lepo zastavo tabora. V kuhinji sta okusila tudi sveže pečen kolač. Po taborišču sta hodila dobrih 40 minut in sta ob slovesu kaj pristrčno pohvalila marljive in iznajdljive tabornike in red in snago v taborišču, Taborniki so spremljali nekaj časa visoka gosta, potem pa so se vrnili v taborišče.

* **Minister za socialno politiko in narodno zdravje g. Ivan Pucelj nastopi prihodnji teden večtedenski dopust in prosi, naj se ta čas ne naslavlja pisma nanj, ker bodo ostala neprečitana.**

* **Naš izseljenski komisar v Düsseldorfu.** Minister za socialno politiko in narodno zdravje je imenoval za izseljenskega komisarja v Düsseldorfu duhovnika g. Maksa Goričarja iz Mozirja.

* **Članom in prijateljem Vodnikove družbe!** Hitro se bliža dan, ko naši marljivi gg. poverjeniki in naše marljive gg. opverjenice zaključijo nabiranje članov za leto 1932. Uprava Vodnikove družbe si dovoljuje opozoriti vse lanske člane, ki doslej še niso obnovili članarine za leto 1932., naj jo obnove nemudoma bodisi pri poverjeniku ali poverjenici svojega okoliša, bodisi neposredno pri družbeni upravi v Ljubljani. Člani in prijatelji Vodnikove družbe, ne zamudite s tem, da odlašate obnove članarine, ugodne prilike, ki vam jo nudi družba s svojim letošnjim književnim darom. Za 20 Din dobite letošnjo jesen štiri lepe, nadvse zanimive in poučne knjige, in sicer: Vodnikovo pratio za leto 1933., ki bo bogato ilustrirana in s pestro vsebino; Ravljen: «Tulipan», povest iz življenja naših izseljencev v Nemčiji; Berk: «Zerjav», v kateri opisuje pisatelj prvič problem naših Aleksandrink, motiv Lepe Vide v novi obliki; Pupin: «Od pastirja do izumitelja», II. del, odnosno nadaljevanje knjige z istim naslovom, ki jo je izdala Vodnikova družba v letu 1931. in ki je zadivila vse družbene člane in prijatelje. Ne odlašajte s pristopom k Vodnikovi družbi! Obnovite tako članarino za leto 1932.!

* **Vseslovanski kongres narodnih noš v Ljubljani.** Od 3. do 5. septembra se bo vršil v Ljubljani vseslovanski kongres narodnih noš, ki ga prireja poseben odbor ob priliki veleseljmske razstave «Ljubljana v jeseni». V zvezi s tem se pripravljajo v Ljubljani velike svečanosti, za katere so prijave svoje udeležbo tudi nočne skupine iz Češkoslovaške in Poljske. Pričakuje se pa tudi velika udeležba iz vseh naših jugoslovenskih pokrajin, tako da bo to res velika narodna slavnost. Ljubljana s ponosom in veseljem pričakuje drage goste z juga, ki se udeležijo s svojih lepih pisanih narodnih nošah kongresa v Ljubljani. Zelo velik odziv bo pa seveda širom naše banovine, posebno pa iz Koroške. Spored

ELIDA Favorit MILO

FAVORIT,
kateremu
ostanete
vedno zvesta ...

... ki je neobhodno potreben za negovanje Vaše polti ... kateri Vas pomlajuje in polepšuje ... ostane vedno Elida Favorit milo s svojim nežnim, svežim vonjem. Negovanje s tem blagim milom obilne pene Vam bo pripravilo vsak dan novo veselje.

kongresa bo jako pester in zanimiv. Med drugim se bo vršil 4. septembra popoldne na veleselju velik obhod narodnih noš, dar nato posetijo udeleženci Bled, na večer pa se odpeljejo na Sušak, v Split, Trogir in Solin, kje se kongres zaključi. Prijave za udeležbo sprejemajo vse pisarne «Putnika» v državi, osebno naj se pa priglasijo posamezniki kongresnemu odboru in Ljubljani pri upravi veleselja, kjer dobivajo vsa nadaljnja navodila. Zaprošena je četrtinska vožnja z dohodom v Ljubljano, na Bled, Jadran in nazaj.

* **Smrt skladatelja Oskarja Deva.** V sredo je po dolgotrajni bolezni umrl v Mariboru skladatelj g. Oskar Dev, ki se je rodil leta 1868. v Planini pri Logatcu. Med Slovenci ga gotovo ni pevskega zbora, ki ne bi poznal Devovih skladb, ki se odlikujejo po svoji nežnosti in vedrini, kakor je bil tudi pokojnik vedno vesel človek dobrega srca. Pokojnika bodo prepeljali v Ljubljano, kjer ga bodo položili v rodbinsko grobnico pri Sv. Križu. Velikemu skladatelju slava!

* **Sprejemni pogoji za banovinsko kmetijsko-gospodinjstvo šolo pri Sv. Juriju ob južni železnici.** Novo šolsko leto 1932./1933. na banovinski kmetijsko-gospodinjstvi šoli pri Sv. Juriju ob južni železnici se prične 1. oktobra in traja deset mesecev. Sprejme se 20 učenk, in sicer predvsem kmečka dekleta. Prosilke morajo biti telesno in duševno zdrave, najmanj 16 let stare in dovršiti so morale vsaj štiri razrede osnovne šole. Mesečna oskrbnina znaša 400 Din. Revnejšim učenkam dovoljuje kraljevska banska uprava v Ljubljani delne štipendije; tudi sreski kmetijski odbori in podeželske posojilnice dajo podporo. Zato naj se prosilke obrnejo pravočasno na nje. Svojeoročno spisane prošnje je vložiti ali neposredno ali pa po sreskem načelstvu pri vodstvu banovinske kmetijsko-gospodinjstve šole najkasneje do konca meseca avgusta. V prošnji je treba navesti velikost posestva ter priložiti krstni list, domovnico, zadnje šolsko, nraavstveno in zdravniško izpričevalo in obvezo staršev, da so pripravljene kriti vse stroške. Prosilke, ki žele štipendijo, pa morajo priložiti ubožno izpričevalo, odnosno premoženski izkaz z uradno navedbo višine zemljiškega davka in gospodarskega stanja. Vse učiteljstvo, posebno še voditeljice nadaljevalnih gospodinjstvih tečajev, kakor tudi vsa ženska društva se naprošajo, naj opozore kmečka dekleta na ta razpis. — V o d s t v o.

* **Poročila sta se dne 25. julija g. Vekoslav Terzer, krojaški mojster v Mariboru, in gdč. Fanči Mehakova, šivilja v Metliki.**

* **Smrt zavednega narodnega moža.** V torek zjutraj je zatisnil svoje trudne oči šele 35 let stari delovodja TPD v Trbovljah g. Alojz Zupan, zaveden narodnjak in navdušen član Sokola. Med vojno je služil pri mornarici, kjer si je nakopal zavratno sušico. Po prevratu je takoj odšel v Beograd, kjer je bil zaposlen pri tvrdki «Vodoboš». Ker pa je njegova bolezen naglo napredovala, so mu zdravniki nasvetovali, da zapusti Beograd, ker mu je tamošnje podnebje škodovalo. Preselil se je v Trbovlje, kjer je dobil kot dober strokovnjak takoj zaposlitev. Njegovo zdravje pa se tudi tu ni obrnilo na bolje. Kmalu ga je zavratna bolezen položila na bolniško posteljo, katere ni več zapustil. Zapušča ženo in hčerko. Vzornemu možu in narodnjaku časten spomin!

* **Gospodinjstva šola v Šmihelu pri Novem mestu razpisuje sprejem gojenk v devetmesečni gospodinjstvi tečaj, ki se prične 15. septembra in bo trajal do 15. junija prihodnjega leta.** Sprejemni pogoji so: starost najmanj 16 let, telesno in duševno zdravje, nraavstvena neoporečnost in dovršena ljudska šola z dobrim uspehom. Ostale pogoje sporoči na željo vodstvo zavoda. Prošnje za sprejem je poslati gospodinjstvi šoli v Šmihelu pri Novem mestu najpozneje do 10. septembra.

* **Listine v poštnem nabiralniku.** Te dni so našli v nekem poštnem nabiralniku v Celju domovnico, dve šolski izpričevali, krstni list, učno pismo in člansko knjižico. Dokumenti se glasijo na ime Franca Viranta, tapetarskega pomočnika iz Podsrede. Lastnik naj se zglozi pri predstojništvu mestne policije.

* **«Frane Jožefova» grenčica olajša pot hranilnim snovem v kri.**

* **Nezgodna pri streljanju z možnarji.** Ob priliki neke nove maše v Sloveških gorah je streljal z možnarji viničar Janez Roje iz Partinje. Ravnal pa je pri tem poslu tako neprevidno, da je možnar eksplodiral predčasno. Nabita snov je viničarju bušnila v obraz in mu ga hudo poškodovala. Poškodovanca so morali spraviti v mariborsko bolnišnico.

* **Bridka usoda mladega vajenca.** Pri Vurbergu je Drava naplavila truplo tapetarskega vajenca Albina Zunka. Na glavi je imel vajenec hude poškodbe in je bil popolnoma oblečen. Ker ni izključeno, da je postal žrtev zločina, je odredilo mariborsko državno tožilstvo preiskavo.

* **Prva žrtev kopanja v Savinji pri Celju.** V ponedeljek se je kopal blizu levega brega Savinje nasproti gostilne g. Kranjca pri Celju 19letni posestnikov sin Jakob Mravljak iz Osence pri Te-

harju. Ko je prišel na neko globoko mesto, je nenadno izginil pod vodo. Najbrž ga je zgrabil krč. Nekateri ljudje so hiteli takoj na pomoč, a ponesrečenca niso mogli izslediti. Sele čez uro so potegnili Mravljakovo truplo iz vode.

* **Na potu v staro domovino je umrl.** Rojak Avgust Umek iz Clevelanda je umrl na ladji, s katero se je vračal v staro domovino. Njegovo truplo so spustili v morje. Pokojnik je bil doma iz Komna v Julijski Krajini.

* **Smrt med prevozom v bolnico.** V nedeljo so peljali 20letnega posestnikovega sina Ivana Lipovška iz Repuš pri Slivnici z vozom v celjsko bolnico. Lipovšek se je pred tremi tedni pri delu pretegnil in je dobil notranje poškodbe. Ker se mu je zadnje dni stanje poslabšalo, so ga peljali v Celje, a je že med vožnjo od Zavodne do Cankarjeve ceste izdihnil. Truplo so prepeljali v mrtvašnico na bolniškem pokopališču.

* **Smrti žrtvi nesreče v kamniški tovarni.** V ljubljanski bolnici je v ponedeljek opoldne umrl delavec Jakob Klemen, ki se je 26. julija zjutraj ponesrečil v kamniški tovarni skupno z Jakobom Pibernikom in še dvema drugima delavcema. Pibernik je umrl takoj naslednji dan, Klemen pa je skoro teden dni kljuboval smrti, ki ga je v ponedeljek rešila strašnih bolečin. Ostala dva delavca sta izven nevarnosti in na poti okrevanja. Pokojni Klemen je bil star 58 let in je bil 13 let zaposlen v tovarni. Bil je že dve leti vdovec in brez otrok.

* **Brat in sestra sta utonila v Savi.** V ponedeljek sta se v večji družbi kopala v Savi pri Sevnici 30letni Franc Vovk in njegova deset let mlajša sestra Marija. Brat in sestra sta z drugimi kopalci prebredla Savo na plitvem mestu in potem sta se na kranjski strani napotila ob kraju struge navzgor. Kakor nekateri drugi, sta se tudi onadva nasproti nekdanje schulvereinske šole spustila v vodo, ki pa je tam precej globoka in deroča. Kraja najbrž nista poznala, drugi pa tudi niso mislili na to, da bi ju posvarili. Marija sploh ni znala plavati in se je kmalu začela potapljati. Brat, ki je plaval naprej, se je obrnil, zgrabil sestro ter izkušal tako obremenjen doseči obrežje. Bilo pa je predač. Zagrabil ga je vrtinec in oba so naglo zagrnili valovi. Od drugih kopalcev sta dva sicer hitela na pomoč takoj, ko sta opazila nesrečo, bilo pa je že prepozno, ker so močni valovi brez sledu odnesli brata in sestro. France Vovk je bil kovač pri tvrdki «Jugotanin» v Sevnici. Zapustil je vdovo z majhnim otrokom. Sestra Marija je bila šivilja in je živela na domu svojih staršev v Sevnici. Tragična smrt brata in sestre je vzbudila mnogo obžalovanj. Posebnega sočutja je deležna mlada vdova, ki je tako nenadno izgubila skrbnega moža.

* **Žrtev neprevidnosti.** V ljubljansko bolnišnico so prepeljali hudo ranjenega 25letnega drvarja Aleša Megliča iz Loma. Meglič je hotel iti na lov in je dejal ženi, naj mu da puško skozi okno. Ko mu je žena puško izročila, se je ta nenadno sprožila in kroglja je zadela Megliča v trebuh. Njegove poškodbe so resne.

* **Smrt najstarejše šoštanjčanke.** Te dni so položili k večnemu počitku Marijo Znidarjevo, 90letno vdovo po minarju, ki je bila najstarejša prebivalka v Šoštanju. Njen sedaj 60letni sin je bil cela desetletja komornik pri pokojnemu gorškem nadškofu dr. Sedeju.

* **Smrt otročička v luži.** Predzadnje sredo je utonil dveletni otrok posestnika Hostarja iz Površja pri Raki na Dolenjskem. Do žalostnega dogodka je prišlo zaradi tega, ker ljudje ne morejo paziti na svoje otroke zaradi obilnega dela na polju. Posestnik Hostar ima več majhnih otrok. Okrog 18. ure je njegova žena pogrešila svojega najmlajšega otročička. Mati je imela čudne slutnje in je takoj poslala svojega šestletnega sinčka, da poišče brata. Čez nekaj minut se je fantek vrnil in povedal, da plava bratec v luži. Nesrečna mati je takoj odhitela detetu na pomoč in ga izvlekla iz luže. Dete je bilo že mrtvo.

* **Smrtna žrtev neurja.** Pred dnevi je divjalo silno neureje nad Rifengozdom. Med nevihto sta

kosila travo dva sinova posestnika Hriberška. Da bi ušla nevihti, sta hitela med bliski in gromom proti domu. Tedaj pa je nenadno tresčila med nju strela, katero je najbrže pritegnila nase kosa, ki jo je nosil starejši sin Franc na rami. Na čuden način pa je France ostal živ, dočim je obležal mlajši brat Leopold mrtev na mestu.

* **Nevaren požar na Dravskem polju.** V nedeljo okoli 4. zjutraj je v Župečji vasi prebudil vaščane, ki so bili še v trdnem spanju, obupen klic: «Ogenj!» Goreti je začelo pri posestniku Anton Zunkovicu, in sicer na skednju, ki je bil poln sena in slame. Ogenj je kaj kmalu zajel celo gospodarsko poslopje. Obstajala je velika nevarnost za bližnja poslopja, po večini s slamo krita in vsa napolnjena s senom. Le gasilec od Sv. Lovrenca in iz Mihovcev-Dravonje vasi, ki so bili takoj pri požaru, velja zahvala, da so preprečili večjo nesrečo. Škoda znaša okoli 40.000 Din in je k sreči krita z zavarovalnino.

* **Odmev šenčurških dogodkov.** Kakor se doznava, je državno sodišče izpustilo iz zaporja kranjskega župnika Matijo Škrbca in duhovnika lazarista Josipa Godino. Preiskava proti obema je bila zaključena in zaslišane so bile vse priče, zaradi česar je sodišče uporabilo določbe zakona, po katerih se more dovoliti ljudem, ki niso sumljivi možnosti pobega, da se branijo iz svobode, čim so bile zaslišane pri njihovi zadevi v poštev prihajajoče priče. Na podstavi izida preiskave bo državno tožilstvo sedaj izdelalo obtožnico ter se bo sodna razprava proti omenjenima gospodoma kakor tudi proti njihovim tovarišem vršila bržkone sredi septembra. Iz zaporov so bili izpuščeni vsi oni duhovniki, ki bodo obtoženi po onih členih zakona o zaščiti države in javne varnosti, ki določajo najvišjo kazen do pet let ječe, dočim ostanejo še nadalje v zaporih vsi ostali, ki bodo sojeni po členih zakona o zaščiti države in javne varnosti, ki določajo kazen od pet do dvajset let ječe.

* **Nočni požar pri Ptujju.** Pretekli petek je nastal ogenj pri posestnici vdovi Mežnaričevi v Hajdini. Ker je bila hiša lesena in s slamo krita, je kaj hitro zajel ogenj tudi gospodarsko poslopje, sestoječe iz hleva in skednja, ki je bilo tudi leseno in s slamo krito. Poklicani so bili takoj domači gasilci, pa tudi iz Ptujja so odhiteli s svojo motorno brizgalno na pomoč. Z združenimi močmi se je požrtvovalnim gasilec posrečilo ogenj omejiti, da ni bilo nevarnosti za sosednje hiše. Tudi ptujski orožniki so bili takoj na mestu in so zastražili prostore. Škoda se ceni na preko 25.000 Din, dočim je poslopje bilo zavarovano samo za 7000 Din. Pohoštvo in drugo se je rešilo. Vzrok požara ni znan.

* **Naplavljen truplo.** Drava je pri Ormožu naplavila moško truplo. Kakor se je ugotovilo, je utopljenec 22letni hlapec Ludovik Sterger iz Vurberga, ki je nedavno ponoči skočil z mostu v Ptujju v Dravo.

* **Sinček zažgal staršem hišo.** Pretekli četrtek je nastal požar v hiši g. Ernesta Hlebca, posestnika na Bregu pri Konjicah. Hlebec dveletni sinček je vzel izpod svinjskega kotla košček gorečega lesa in ga vrgel pod kozolecem na voz, naložen s snopi. V hipu je bil ves voz v plamenih. Plamen je udaril skozi odprto okno v podstrežje hiše, ki je bila v desetih minutah vsa v ognju. Po preteku pol ure je ostalo od hiše in zraven stoječih gospodarskih zgradb le še golo zidovje, ki štrli zdaj žalostno v zrak. Hlebec je rešil le živino in nekaj pohištva. Zavarovana je hiša za 40.000 Din, vendar znaša škoda daleko več. Na kraj požara je v najkrajšem času prihitelo konjiško gasilno društvo z motorno brizgalno in kmalu za njim gasilci iz Tepanja.

* **Dva v grobu, dva v ječi.** Mariborski mali senat je obravnaval dva žalostna primera fantovske podivjanosti. Prvi je stal pred sodniki 21letni hlapec Marko Petrinčič iz Ruš, obtožen, da je usmrtil v juniju Antona Jurčeta. Kakor navaja obtožnica, so fantje naborniki usodnega dne popivali v Schmidhoferjevi gostilni, kjer je nastal med njimi prepir. Petrinčič je potegnil bodalo in sunil Jurčeta v prsi in levo pleče, da je ta

kmalu nato izdihnil. Pri razpravi je obtoženec zatrjeval, da je dejanje izvršil v silobranu. Sodišče mu seveda tega ni verjelo in je bil obsojen na šest let težke ječe. Za njim je stopil pred kazenski senat posestniški sin Jože Kodriš iz Jasternika, ki je smrtno zabodel Franceta Kranjca. Med njima je vladalo staro sovraštvo, ki je neko nedeljo pripelo do vrhunca. Blizu Kranjčeve hiše sta se spopadla in Kodriš je zabodel Kranjca naravnost v srce. Tudi ta obtoženec se je zagovarjal s silobranom. Obsojen je bil na osem let težke ječe.

* **Hud bratec.** Osemletni bratec je predzadnji četrtek zabodel svojo 18letno sestro Nežiko Š., hčerko posestnika v Dolenji vasi pri Raki. Popoldne po kosilu je šolarček brusil svoj nož, sestra pa mu je naročila neko delo. Mali junak ni hotel ubogati in ga je sestra zlasala. Pri tem pa se je bratec branil in se nerodno otepal. V roki je trdno držal svoj nožič. Nesreča je hotela, da je bil nož odprt, in ko je sestra ponovno prišla brata za lase, je ta sunil z nožem proti njej in jo zadel v trebuh. Prizadejal ji je srednjeveliko rano. Ker je sestra pričela vpiti, je fantek zbežal, domači pa so prihiteli Nežiki takoj na pomoč. Spoznali so, da je rana resna, in so poklicali zdravnika. Ta je ranjenki nudil prvo pomoč, nato pa jo je takoj poslal v bolnišnico v Krškem. Po nesreči pa zdravnika v Krškem ni bilo doma in so morali ranjenko odpeljati v bolnišnico v Brežicah.

* **Denar v omarah postaja plen vlomilec.** Številni vlomi, ki so se izvršili v zadnjem času v raznih krajih v stanovanja, še niso ljudi izpametovali toliko, da bi spravili gotovino na varno. Medtem ko so ljudje na polju, so domovi brez nadzorstva in je zato treba še večje previdnosti. Tako je bilo nedavno vlomljeno pri belem dnevu v stanovanje posestnika Franca Draškoviča v Dragonji vasi. Vsi domači so se bili podali na polje k žetvi in oranju. Gospodinja, ki je zadnja zapustila hišo, je za seboj zaklenila hišna vrata in ključ vzela s seboj. Tudi dvoriščna vrata, ki vodijo na cesto, je za seboj dobro zaprla. V odsotnosti pa sta obiskala dva nepridiprava hišo. Eden je menda vlamljal, drugi pa stal na straži. Z nekim orodjem je bil odstranjen spodnji zapah na vratih, nato pa se je prvi vlomilec podal v sobo in izmaknil iz nezaklenjene omare 1300 Din, iz druge omare pa je vzel 1500 Din, dočim je vse ostale predmete pustil v miru. Ko so se Draškoviči zvečer vrnili domov, so zapazili tatvino in tatvino javili orožnikom v Cirkovcah. Vlom sta izvršila dva taka, ki dobro poznata domače razmere. — Hiša posestnika Mihaela Stefanca na ptujski cesti pri Gornji Radgoni stoji na samotnem kraju. Ko so bili nedavno dopoldne domači na delu v vinogradu, oddaljenem od hiše kakih sto korakov, se je priklatil tjakaj tat, ki je gotovo pazil iz zasede, kdaj bo primeren čas za njegov posel; splazil se je v sobo ter prebrskal vse kote. Ko je pozneje šel gospodar po pijačo v sobo, je pri vstopu v vežo slišal sumljivo ropotanje nepovabljenega gosta, ki je pobegnil pri zadnjih vratih v bližnji gozd s tako naglico, da mu gospodar ni utegnil slediti. Pri vstopu v sobo je gospodar našel vse premetano; iz omare je tat odnesel 5500 Din gotovine, dve moški obleki in dva para čevljev. Tudi ta primer bodi v svarilo podeželskemu ljudstvu, ki po nepotrebem dviga gotovino iz denarnih zavodov ter jo skriva po nezadostno zavarovanih kotih doma, kjer postaja plen zlikovcev.

* **Tiskarna za ponarejanje bankovcev odkrita.** Te dni se je posrečilo jeseniškemu orožnikom izslediti na Jesenicah tiskarno za izdelovanje krivih bankovcev po 100 Din. O dogodku smo kratko poročali že zadnjič. Glavna činitelja sta Ivan J. in Alojzij P., razpečevalec Adolf V., vsi trije čevljarski pomočniki. Pri aretirancih so našli orožniki nekaj dobro ponarejenih novih bankovcev. Tudi v prometu so že krožili taki bankovi in jih ljudje niso prav nič spoznali. Po zaslišanju na orožniški postaji so bili vsi trije izročeni sodišču v Kranjski gori. — Proti suhadolskim ponarejalcem se preiskava nadaljuje. Oblastva imajo mno-

go posla z zasliševanjem šestih moških in treh žensk. Ivan S. iz Suhadol se zagovarja, da nikakor ni ponarejal tisočakov in stotakov v namenu, da bi jih spravil v promet, marveč le v reklamne svrhe kot srečke. Brata Janko in Avgust D. iz Peč pri Moravčah se branita, kakor vesta in znata. Izgovarjata se s krizo. Ne tajita, da sta ponarejene «srečke» tudi razpečavala, saj je bil baš Janko D. prijel pri Gorcu v Ljubljani, ko je kupoval kolo s ponarejenimi stotaki. Sprva ni nihče hotel ničesar vedeti o ponarejenem denarju. Ko pa so jih presenetili z različnimi vprašanji, so se vdali.

* Kdor hoče svež in zdrav ostati, naj popije enkrat do dvakrat na teden pred zajtrkom kozarec naravne «Franc Jožefove» grenčice. Zdravniška poročila iz bolnišnic svedočijo, da radi pijejo «Franc Jožefovo» vodo zlasti bolni na črevesju, ledvicah, jetrih in žolcu, ker brez neprijetnih občutkov in posledic promptno odvajajo. «Franc Jožefova» grenčica se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

IZ POPOTNIKOVE TORBE

POLETNO PISMO IZ SLOVENSKIH GORIC.

Sv. B o l f e n k pri Središču, v začetku avgusta.

Med ljudstvom so nasprotniki napredne misli raznesli razne sumljive govorce o Slovenskem bralnem društvu «Lipa», češ, da je ukinjeno itd. V njihovo presenečenje pa sporočamo, da društvo «Lipa» ni bilo in tudi ne more biti razpuščeno, ker ima vse pogoje za pravni obstoj: člane, imovino z več sto knjigami in gledališkim odrom, redno deluje in podobno. Pač pa se naša razpust na drugo bralno društvo, ki je svoje dni res obstajalo poleg «Orlov» in ki po osnovanju «Katoliškega prosvetnega društva» dejanski že več let ne deluje in ne obstaja več. Društvo «Lipa» je najstarejše kulturno društvo v kraju, ki je vselej delovalo v narodno zavednem pravcu za poglobitev ljudske izobrazbe in za svobodo duha in človeške misli...

Sporazumno z «Lipo» in tukajšnjim «Društvom kmetijskih fantov in deklet» se bo vršil v nedeljo 21. t. m. v šoli prvi «Gospodarsko-prosvetni dan». Tega dne bodo predavali domačinom izbrani prosvetni in gospodarski strokovnjaki iz Ptuj, Središča in Ljubljane. Dopoldanska predavanja bodo po rani in pozni maši za moške, popoldanska pa za žene in dekleta. Posestniki in obrtniki, viničarji in delavci, udeležite se teh brezplačnih predavanj uglednih strokovnjakov, ki poznajo vaše gospodarske težave do vseh podrobnosti. Morda se bomo potem lažje in gotovi zmage bojevali z «nemilostljivo» pošastjo krizo, ki sedi danes že otrokom za vratom...

Čujemo, da se gojenci naše kmetijske šole vestno pripravljajo na poučni zlet v Maribor 13. t. m. Poskrbljeno je za znižano voznino in druge ugodnosti v poučne in zabavne svrhe. Nadaljnje prijave se sprejemajo še v nedeljo 7. t. m. po rani maši v šoli.

Prvi srebrniki so se pojavili že tudi pri nas, samo žal, da so tako redki. Res, ne bomo jih vezali v nogavice ali skrivali pod blazinami. Še topli gredo iz rok v roke... do peka, trgovine in davkarije, do novih hranilnih knjižic pa sedaj vobče ne pridemo. Vkljub temu pa še verujemo, da kedaj preminejo ti hudi dnevi in da bo na svetu še vsega dovolj za poštenega človeka: dela, kruha in zaslужka. Za sedaj pa je nam vsem sveta dolžnost: potrpeti, pomagati in vzdržati do kraja! V slogi in razumevanju med seboj!

MURSKO PISMO.

B u n č a n i, avgusta.

Ze dolgo se ni pisalo «Domovini» iz naše občine, pa saj tudi ni pri nas kakih posebnih dogodkov. Smo pač skromni poljedelci, ki se jim nikdar, posebno pa v današnji svetovni krizi ne smehljata sreča in veselje. To leto pa nam bo še šiba božja, suša, delno uničila poljske pridelke,

predvsem krmo. S težavami bomo spet prezimili živino, ako se nas nebo skoro ne usmili in nam ne pošlje vsaj malo rose.

Poleg gospodarskih težav nas tepe tudi nadloga dolgoprstnikov, ki so tukajšnjim mlinarjem na Muri odnesli več kokoši in nekaj moke. Orožništvo je zlikovcem že na sledu. Za storilcem pa, ki je tukajšnjemu posestniku Jurešu pred kratkim ustrelil veliko plemensko svinjo, ker je zahajala na njive drugih posestnikov, še ni sledu.

Zetev je bila letos zaradi suše zgodaj končana. Mlačev se je že pričela. Mlatičev ne slišimo nikjer več, ker jih je tudi pri nas izpodrinil mlatalni stroj. Za delavce pri mlačvi pa je kljub veliki brezposelnosti huda. Je pač tako, da gredo rajši za lažjim delom ali pa se potikajo okrog, zlasti po mestih in beračijo.

Nedavno je prišel neki fant iz sosedne občine menda vasovat v našo občino. Neznani fantje so ga napadli in pretepli do nezavesti. Poškodovanec napadalec ni mogel spoznati. Spet dokaz, kako potreben bi bil Sokol, ki je za nas ustanovljen v Verzeju, da mladina ne bi hodila po slabih potih.

Nekaj rovarjev je tudi med nami. Njih število pa se manjša, ker prodira spoznanje, da se bo položaj izboljšal le s pridnim in složnim delom. «Domovina» ima pri nas mnogo naročnikov. Vsi jo radi čitomo, ker vemo, da ni brezverska, pač pa nas vedno le k dobremu navaja.

LEP PRAZNIK KMETISKE MLADINE V DRAMLJAH.

D r a m l j e, julija.

Društvo kmetijskih fantov in deklet «Detelja» v Dramljah je priredilo v nedeljo 24. julija tekmo žanjic, združeno z ljudsko veselico. Kmalu popoldne so se začele zbirati skupine kmetijskih fantov in deklet tekmovalk, kolesarjev in ostalega občinstva iz domače in iz sosednih občin. Poleg zveznega odposlanca tov. Gomiščka so nas obiskali številni dragi gostje iz Konjic, med njimi poslanec g. Gajšek, iz Ponikve, iz št. Jurija ob južni železnici in od drugod.

Malo pred 15. uro se je pred društvenim lokalom zbrala velika množica, ki je ob 15. odkorakala v sprevodu na tekmovališče. Na čelu so jezdili 3 konjeniki, za njimi je stopala godba na pihala; nato žanjice, vezači, kolesarji in velika množica ljudi.

Na tekmovališču je pozdravil množico tovariš Andrej Jesenek kot društveni predsednik. Za njim so govorili tov. Franc Mastnak, zvezni odposlanec tov. Gomišček, tov. Ivan Nemeč iz Konjic, inž. Kropivšek iz št. Jurija ob južni železnici in g. Obersnel iz Ponikve. Vsi so poudarjali važnost društva kmetijske mladine in lepoto kmetijskega dela. Občinstvo je splošno odobravalo njihova izvajanja. Na to se je pričela tekma, ki je nudila gledalcem mnogo užitka. Po tekmi se je zopet sestavil sprevod in odkorakal proti društvenemu lokalju, kjer se je vršila veselica. Med tem je posebna komisija ocenila delo tekmovalk. Prvo nagrado si je priborila tovarišica Marija Jesenkova, drugo Micka Grablerjeva, tretjo Leni Ribičeva.

STRAŠEN POŽAR V STAVČI VASI PRI DVORU.

D v o r, avgusta.

Zadnjega julija je pričelo pred 21. uro nenadno goreti v Stavči vasi. Na mah je bila vsa vas v ognju, tako da nesrečnim posestnikom ni bilo mogoče skoro ničesar rešiti. Zgorelo je 7 hiš in 23 gospodarskih zgradb. Tudi več glav goveje živine in svinj, večja vsota denarja in razne premičnine so postale žrtev plamenov. Nekemu posestniku, ki je imel iz strahu pred tatovi v kadi spravljanih 8000 Din, je zgorel ves ta denar. Otroci, ki so po večini že spali, so skoro goli pribežali iz gorečih hiš ter jokali okrog gorišč. Neko 14 dni staro dete pa je zgorelo.

Na lice mesta so prihitela gasilna društva iz Žužemberka, Šmihela pri Žužemberku, Toplice, Zagradca in Novega mesta. Ko so prispela dru-

stav na kraj pogorišča, je bila že vsa vas v plamenih. Na delu so bile štiri motorke in ena ročna brizgalna. Porabili so vodo iz vseh vodnjakov ter uporabljali tudi reko Krko. Gasilci so pred odhodom izpraznjene vodnjake zopet napolnili z vodo iz Krke.

Požar je nedvomno zanetila zlobna roka. Požigalec je bil baje neki prosjak, ki je zanetil ogenj, kakor pravijo, iz jeze, ker ni dobil v vasi več miloščine. Ljudje so ga sicer opazili, ko je bežal od stavbe, ki je začela goreti, vendar jim je ušel. Upati pa je, da bo kmalu v rokah pravice.

POLJANSKO PISMO.

G o r e n j a v a s, julija.

Žitna letina je bila srednjedobra. Bolj ali manj jim je škodovalo deževje. Dasi ni bilo večjih nalivov, je prišel dež baš tedaj, ko bi ga ne bilo treba. Tako je napadla žita rja. Dobro pa kaže otava.

Ko greš od Škofje Loke po dolini naprej, opažuješ, da vse gradi in prenavlja celo proti Zirem. Bi se pa še več delalo, a ni denarja. Pri Sv. Križu pokriva kleparski mojster Matevž Miklavčič streho kapelice, ki je baje iz 13. stoletja. Od tu se nudi najlepši razgled po dolini. V Gorenji vasi «Naluži» so prenovili nekdanji dom slikarja in podobarja Blaža Šubica, Štefanovega brata. Odstranili so s podstrešja svetopisemske znake, zabelili vojake na steni, ki so «čevali» vhod z gorjačami. Ostala je le še reliefna podoba na vratih, ki kaže, kako drži Samson leva za vrat. Oče Blaž se je precej udeleževal v podobarstvu in naslikal je tudi več poljskih križev, ki pa so domalega že vsi izginili.

Pred nedavnim je bilo vlomljeno v hišo pri Bukovcu v Bukovem vrhu med časom, ko je nesla gospodinja malico koscem. Ko se je vrnila, je našla s krampom vlomljena vrata in po hiši vse prebrskano. Zmanjkalo je okoli 2000 Din, več drobnarij so ap šele sedaj pogrešili. Zlikovec je poskušal vlomiti tudi pri Kisovcu, a je bil odpoden. Sumi se, da je bil vlomilec dobro oblečen neznanec, ki je pohajkoval okrog hiše in povpraševal gospodinjstvo za pot v Poljane. Čuvajte se nepridipravov, ki se potepajo krog hiš na samotah! Če je le mogoče, naj ostane vsaj ena odrasla oseba doma za čuvarja, ko so drugi pri poljskem delu.

Letoviščarjev opažamo letos toliko po dolini kakor še nikdar prej. Upati je, da se jim bo lepa naša dolina prikupila in da bodo zahajali k nam prihodnja leta v večjem številu.

NAŠI NA TUJEM

Velika nesreča naših rojakov v Ameriki. Na državni ameriški praznik 4. julija se je v naselbinah Butteju v državi Montani pripetila velika nesreča. Rokaji so s streljanjem proslavljali državni praznik, pri čemer je nastala po nesreči silna eksplozija streliva, ki je zahtevala šest žrtev. Na kose so bili raztrgani rokaji Viljem Černič in njegov bratranec Jožef Černič, Rudolf Kavran, Stanley Sertič, Stanley Mušič in Stanley Strižič, vsi v starosti 18 do 25 let. Ameriški listi beležijo, da je bila to največja slična žaloigra, ki se je kdaj pripetila pri praznovanju ameriškega državnega praznika.

PREKMURSKI GLASNIK

Gospodinjski tečaj. Nedavno je bil zaključen trimesečni gospodinjski tečaj, ki ga je priredilo prvega te vrste v Murški Soboti Kolo jugoslovenskih sester. Vodili sta ga strokovnjakinji gđč. Mikuževa kot voditeljica in gđč. Kolaričeva kot njena pomočnica. Zaključka so se udeležili gg. predavatelj, narodni poslanec g. Benko, sreski načelnik, gg. župan in podžupan z odborniki in

starši gojenk. Tečaj se je končal v splošno zadovoljstvo gojenk in staršev, tako da je bila izražena želja, da se ponovi. Požrtvovatelno in nesebično delovanje Kola jugoslovenskih sester je pod neumornim vodstvom predsednice ge. Vrančičeve ponovno pokazalo, koliko koristnega more storiti za prebivalstvo.

Smrtna nesreča kolesarja. V Polani tik Murške Sobotě se je pred kratkim zgodila nesreča, katere žrtev je postal mladi kmečki sin Geza Nemeč. Stara navada je, da je fantje zbero ob večernih urah na vasi. Tako se je več fantov zbralo pred Barbaričevo gostilno. Njim se je pridružil tudi gostilničar sam, ki je vprašal fante, kateri bi se hotel peljati s kolesom k oddaljenjšemu posestniku po neko merilo. Vsi fantje so bili pripravljeni, da bi se peljali, toda gostilničar je prosil Nemeča, naj se odpelje, ker je bil znan kot dober kolesar. Nemeč je zasedel kolo, toda le 200 korakov oddaljen od gostilne je zavozil na majhen okrogel kamen. Sunek je zadostoval, da je veriga zdrknila raz gonilno ploščo in se zapletla v zadnje kolo. Fant je padel na tla in obležal brez zavesti. Vaščani, ki so videli padeč in negibno ležečega fanta, so prihiteli na pomoč in ga skušali spraviti k zavesti, kar se jim je tudi posrečilo. Nemeč, ki je tožil o velikih bolečinah v glavi, se je z materjo na potil domov. Kmalu po tem pa se je doma spet onesvestil. Ker so ga napadli hudi krči, so poklicali zdravnika, ki pa ni mogel več pomagati. Nesrečni Nemeč je še ponoči izdihnil.

ŽENSKI VESTNIK

Kapusnice

Ako opazujemo lepo rastoče kapusnice, zlasti zelje in ohrovt, vidimo, da kljub lepi in bujni rasti ne razvijajo listov, ne delajo glav. Vzrok temu je, ker dovaja steblo prehitro sck listju, ki zato bujno poganja. Tedaj je treba to zaveziti, kar pa napravimo tako, da zabijemo v steblo lepo razvite rastline ošpičen lesen količek. Z njim zaustavimo prehitro dovajanje soka rastlini, in glava se zapre.

Včasih pa dela zelje lepe, velike in trde glave, ki spet kaj rade pokajo; to se dogaja pri največjih in najlepših glavah, ki potem postanejo brez vrednosti. Temu zlu odpomoremo s tem, da obrežemo okrog rastline, oziroma okrog stebela z lopato korenine in tako zaustavimo rast, ali pa da primemo glavo z obema rokama in jo obrnemo za pol okreta na levo ali na desno; s tem se pretrgajo koreninice, ki dovajajo sok, rast se zaustavi in glava ne poka več.

Za kuhinjo

Vanilove rezine. Umesi na deski v testo 25 dek moke, 10 dek sirovega masla, 8 dek sladkorja, 8 dek vanilovega sladkorja, 3 deke zmletih mandeljnov ali orehov, en rumenjaka, nekaj soli in osminko litra mleka. Umešeno testo tanko razvaljaj in razreži na poljubne kose, jih nadevaj z mezo in speci.

Makaroni v solati. Skuhaj v slanem kropu 50 dek makaronov. Kuhane odcedi, polij z mrzlo vodo in jih pusti, da se shlade. Prav tako skuhaj malo fižolčka, graha, pese, cvetače (karfijole) in zelenc. Vse seveda drobno zrezano. Ko imaš zelenjavo in makarone kuhane in hladne, stresi vse skupaj v skledo, polij z oljem in kisom, po potrebi še nekoliko osoli, prideni še malo drobno zrezane čebule, nato pa vse skupaj dobro zmešaj in daj na mizo.

Malinova krema. Pretlači skozi sito pol kile malin, pol kile pa marelic ali breskev. Stolci pol litra sladke smetane, jo posladkaj z vanilovim sladkorjem in primešaj k eni polovici stolčene smetane pretlačene maline, k drugi polovici pa pretlačene marelice ali breskve. Model ali skledo namaži z oljem in položi na dno najprej mehke biškote, na te smetano z marelicami, zopet vrsto

biškotov, nanje pa smetano z malinami, tako da porabiš vso smetano. Povrh pa potresi še malin, ki si jih malo posladkala. Nato postavi skledo za nekaj ur na led ali v mrzlo shrambo, da se krema strdi. Preden daš na mizo, prevrni na krožnik in posuj še s svežimi malinami.

Praktični nasveti

Proti bolham na gredi je najboljšo sredstvo pesek. Znano je, da bolha ne uspeva na peščenih tleh, vsaj v večjih množicah ne. Najbrže nima zadostne opore na pesku, ki se vedno premiče. Zato je priporočljivo, da potresemo po gredah, kjer se pojavljajo bolhe, drobnega peska do pol centimetra na debelo, in z veseljem bomo ugotovili, da so bolhe izginile in da setev lepo uspeva.

ZANIMIVOSTI

Grozodejstva kanadskih Indijancev

V najsevernejšem delu Kanade, to je na ogromnem ozemlju med Hudsonskim zalivom in Alasko, živijo indijanska plemena, ki imajo grozne šege in navade. Ko je zvedela kanadska vlada o mnogih grozodejstvih domačinov, ki jih počenajo med seboj, je odposlala v oddaljene kraje več policijskih oddelkov na konjih z nalogo, naj poizvedo in se prepričajo, koliko so pripovedovanja resnica, da more potem po točnih uradnih poročilih ukreniti vse potrebno glede odprave grozovitosti. Kapitan Wilkinson, poveljnik takega policijskega oddelka, je poslal o pohodu nekaj poročil, ki potrjujejo, kako okrutna so ta indijanska plemena in kako brez strahu in kazni dajajo duška svojim prirojenim divjim nagonom.

Wilkinson piše: Mojemu oddelku je bila odkazana pokrajina ob gorenjem toku reke Liarda. Najbrže so Indijanci, ki so imeli slabo vest, že zvedeli za naš prihod, zakaj vsa naselja, do katerih smo prišli, so bila zapuščena. Dolge dni smo se zaman trudili, da bi ugledali človeka, dokler se nam ni naposled izpolnila želja na strahoten način. Ker je bilo strupeno mrzlo, smo se zatekli v neko zapuščeno kolibo, ker bi sicer v šotorih gotovo zmrznili. Naenkrat smo se prestrašeno zdrznili. Zasišli smo nekakšno stokanje. Šli smo za glasom in za najbolje ohranjeno — najbrže poglavarjevo — kočo, smo zagledali nekaj groznega. Na tleh v snegu je tičala človeška glava. Ko smo stopili bliže, smo ugotovili, kar smo domnevali: človek, živ človek je bil do brade zakopan v ledeno zemljo. Ker je bil v zadnjih urah zapadel sneg, je bilo videti, kakor bi ležala glava odrezana na beli odeji.

Skoro uró dolgo smo naporno kopali, da smo osvobodili nesrečnega iz groba in ga odnesli v kočo, kjer smo ga počasi spravili k zavesti. A šele drugi dan je prišel toliko do moči, da nam je mogel povedati, kaj se je z njim zgodilo. Njegovemu plemenu je dan poprej neki sel sporočil naš prihod. Pleme je takoj sklenilo pobegniti v gorovje; obenem pa je zahteval čarovnik, da morajo domačemu maliku žrtvovati človeka, ker bo to obvarovalo njihovo naselje pred požigom. Za žrtev so izbrali njega in ga živega zakopali. Štirinajst ur je že ta mladi človek popolnoma nag prebil v ledeni zemlji.

V poznejših tednih nam je Billy, kakor smo imenovali svojega varovanca, mnogo koristil. Najprej smo ga poslali k Indijancem z naročilom, da se morajo povrniti v svoja naselja, ker sicer ne pojdemo prej odtod. Ker ne bi mogli ljudje v hudi zimi dalje časa zdržati zunaj na prostem, so se začeli polagoma res tudi prikazovati iz svojih skrivališč in mi smo potem na primeren način opazovali njihove življenjske navade. Pod Billyjevim vodstvom smo se nenadno pojavljali zdaj tu zdaj tam, kjer so pač Indijanci izvrševali svoje verske obrede ali kjer in kadar so imeli svoja sodišča. Tako smo zasačili nekega dne prebivalstvo neke vasi v gozdovih. Čarovnik in poglavar prva, za njima dve mladi deklici, okrašeni s smrečjem, zadaj pa vsa vas. Tako raz-

vršeni so korakali med enoličnim petjem mimo goščave, v kateri smo bili skriti.

Billy nam je razložil, da imajo velik praznik in da je eno dekletce nevesta velikega boga ribolova, drugo pa velikega boga lova. Ena nevesta v vodo, druga mrtva od puščice, je dostavil Billy. Ko smo pohiteli za sprevedom, da rešimo deklici, so se ljudje vsi prestrašeni razbežali, a prišli smo že prepozno. Pred nami je viselo, privezano na drevo, truplo ene deklice; v njenih prsih sta tičala najmanj dva tucata puščic. Nedaleč proč v ribniku pa je zevala v ledu velika luknja in pričala, da je tudi bog ribolova že sprejel svojo nevesto.

Dognali smo še več drugega, kar je pričalo, da žrtvujejo ti Indijanci svojim malikom človeška življenja. Tako žrtvujejo na primer, če zapade mnogo snega, ki onemogoča lov, človeka vremenskem bogu. Tistega, ki ga zadene strašna usoda, odvedejo na vrh gore, ga tam povežejo v klobčič in zakotalijo po strmini navzdol. Čimdalje večji snežni val ga naposled pokoplje in zaduši. Po velikosti snežne krogle ugibljejo potem o dobrih ali slabih znamenjih. Če je treba, ponove tako reč čez zimo kar večkrat.

Strašno okrutni so ti Indijanci pri kaznovanju večkrat popolnoma nedolžnega človeka, ki ga smatrajo za zločinca, dasi postane po večini žrtev zato, ker ga ima čarovnik zbog ene ali druge reči na piki. Tako vtaknejo na primer zločinca do vratu v čeber, napolnjen z vodo in kako primešano ji jedko tvarino, ki polagoma nesrečnikovo kožo tako razje, da se pokaže povsod meso. Večkrat se tudi pripeti, da dado jetnika tako dolgo samo močno soljena živila, dokler navsezadnje pred polnimi skledami dobesedno ne umre od gladu ali ne zblazni. Vedno izbere en ali drug način usmrčenja, ki kolikor je mogoče podaljšuje trpljenje; in ki daje tudi več prilike, da se naslajajo na obsojenčevih mukah.

Wilkinson pravi v svojem poročilu, da po njegovih izkušnjah ne bo mogoče zatreči takih grozovitosti, če se ne bo popolnoma strla oblast čarovnikov, ki zatemnuje življenje teh Indijancev.

× **Bivši avstrijski kancelar prelat dr. Ignac Seipel je umrl** v torek zjutraj v sanatoriju «Wiennerwald» pri Dunaju. Pogreb odličnega voditelja avstrijskih krščanskih socialcev bo v petek na Dunaju na državne stroške.

× **Pogreb zadnjega portugalskega kralja Manoela**, ki je umrl te dni, se je vršil v torek. Truplo je pripeljala na Portugalsko angleška križarka «Concord». Pri pogrebnem sprevedu v Lizboni je kot častno spremstvo spremljala pokojnega bivšega kralja v cerkev konjeniška brigada. Po cerkvenih slovesnostih so oddali v poslednjo čast pokojniku 21 topovskih strelcev.

× **Morilec Gorgulov je blazen.** Glavni častni zdravnik vseh umobolnic v seinskem okolišu v Franciji dr. Legrain je poslal zagovorniku na smrt obsojenega Gorgulova, odvetniku Geraudu, pismo, v katerem pravi: «Ni prav, da se niste v trenutku, ko ste vstali k zagovoru pred sodiščem, sklicevali tudi name, da bi jaz podal svojo sodbo o duševnem stanju Gorgulova. Če bi se bilo to zgodilo, bi bil brez oklevanja izjavil: Ta človek je blazen. O tem ne more dvomiti noben zdravnik, ki je deloval 45 let po raznih umobolnicah. Jaz sem še danes pet dni po obsodbi, ko sem nepristransko izprašal svojo vest, trdno prepričan, da je Gorgulov blazen in tega mnenja je tudi moj tovariš dr. Logre. Obsojeni Gorgulov ne sme pod giljotino, ker ni odgovoren za svoja dejanja; njegovo mesto je v umobolnici. Porotniki so iz neznanja in ker so bili pomanjkljivo poučeni, poslali pod giljotino blaznega človeka.» Na koncu pooblašča dr. Legrain zagovornika Gerauda, da sme to pismo uporabiti po svoji najboljši vesti.

× **Stroj namesto 300 delavcev.** V rudniku v Handlovi na Češkem je začel obratovati stroj za prevažanje nakopane rude iz rudnika. Stroj opravlja delo, ki ga je doslej opravljal 300 delavcev. Prav toliko delavcev je uprava rudnika tudi odpustila.

× **Nebukadnezarjeva palača.** Nemški učenjak, ki je 17 let raziskoval izkopenine v Babilonu, je izdal knjigo, v kateri popisuje palačo iz sv. pisma znanega kralja Nebukadnezarja, ki so jo njegovi ljudje izkopal in proučili kot glavno stvar svojih raziskovanj. Palača je bila nekaj gorostasnega in je ni mogoče primerjati z nobeno prestolnico, ki si jo je kdaj pozneje zgradil katerikoli slaven vladar in mogočnik. Njen tip je bil tako rekoč ves moški v primeri s pomehkuženim tipom vseh poznejših prestolnic. Palača je bila namenjena izključno kot bivališče moškemu spolu. Zavzemala je površino 48.000 kvadratnih metrov in je imela toliko dvoran in dvorišč, da jih ni bilo mogoče prešteti. Prestolna dvorana sama je bila dolga 55 metrov in njen sijaj je bil nepopisen. V vdolbini zadnje stene je stal prestol, s katerega je imel starobabilonski vladar silen pogled na lončene podobe na nasprotni strani, na velikansko število svojih služabnikov in na vso armado častnih stražnikov. Dvorana je delala pri vsej pestrosti vtis preprostosti. Gradbeniki, ki so postavili to orjaško delo iz kamna in opeke, so znali na čudovit način rešiti vprašanje udobnega bivališča. V zakladnicah, ki so se raztezale pod zemljo v severnovzhodnem kotu palače, so bile n. pr. posebne hladilnice — pa ne za živila in pijače, temveč za ljudi. Skladišča za živila in pijače so bila nameščena v posebnih okrašenih prostorih in vsako izmed petih velikih dvorišč je bilo središče za ločen predel gradu. Zasebne kraljeve dvorane so bile ločene od dvoran za kraljeve žene, najvišjim dvornim uradnikom je bil namenjen poseben del palače, a v njeni sredini so bili razvrščeni «uradi». Vsa zgradba je imela debele zidove in mogočne stolpe ter je bila postavljena v mesto kakor trdnjava v trdnjavi. Ne zunanji ne notranji sovražniki je ne bi mogli obvladati.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Potegavščine.

«Poznam moža, ki ima tako tenek čut za vreme, da na minuto napove, kdaj bo deževalo.»
«To ni nič. Jaz sem poznal moža, ki je znal tako oponašati petelinov glas, da je solnce vzšlo.»

Dvojno vidí.

Abstinent: «Ali veste, da krajša alkohol življenje?»
Pijanec: «Saj je vseeno! Pa zato takrat, ko sem pijan, vse dvojno vidim!»

V uradu.

Ravnatelj: «Kaj, že tretjič prihajate v tem mesecu po predjem? Čemu pa potrebujete toliko denarja?»
Uradnik: «Saj ga ne potrebujem jaz, temveč moja žena.»
Ravnatelj: «Ali smem vprašati, zakaj?»
Uradnik: «Vi že, jaz pa ne.»

Strašno.

A: «Tatovi so mi pobrali vse: uro, verižico in denar.»
B: «Saj si imel pri sebi revolver.»
A: «Dà, toda to je bila edina reč, ki je pri meni niso našli...»

Ah, tako!

«Marička, zakaj ne ometete te pajčevine?»
«Gospa, mislila sem, da spada k radijskemu aparatu.»

Na smrt obsojeni.

«Kaj si še želite pred usmrtnitvijo?»
«Prinesite mi porcijo ostrig; nikoli jih nisem jedel iz strahu, da bi se ne zastrupil.»

V gostilni.

Krčmar: «Zakaj ste se pa tako zagledali v to vino?»
Gost: «Premišljuje, kolika škoda je, da voda ni rdeča, vino pa brez barve. Tako bi človek vsaj takoj spoznal, ali je vinu primešana voda.»

Dober odgovor.

A: «Ali je res, gospa, da imate že 30 let staro hčerko?»
B: «Seveda je res.»
A: «Torej ste se omožili zelo zgodaj.»
B: «Dà, ob sedmih zjutraj...»

Okradena vlomilca.

Vlomilca sta hotela okrasti trgovino z zlatnino. Ker pa je upadel prvemu pogum, zato sta preložila vlom za teden dni. Ko prideta po tem času k trgovini, zagodrnja drugi: «Vidiš, zdaj sva pa okradena za celo četrtino!»
V izložbi je bil namreč napis: «Cene znižane za 25 odstotkov.»

Najboljši dokaz.

«To je portret vašega sina.»
«Dà, to je on. In ni ga še plačal. Nobenega dvoma ni, da je to on.»

Vzrok ločitve.

Janez: «Zakaj sta se pa ločila?»
Miha: «Poljubil sem jo, pa so njene ustnice dišale po tobaku.»
Janez: «Pa vendar nisi tako starokopiten, da bi zahteval, naj ženske ne kadi?»
Miha: «Ne, toda moja žena ne kadi.»

Otroci med seboj.

Jurček: «Če sem poreden, me spodi mamica spat brez večerje.»
Mihec: «Meni se pa to nikoli ne more zgoditi, ker moram piti vsak dan po večerji zdravilo.»

V šoli.

Profesor: «Če govori kdo tako, da ga poslušalci ne razumejo, lahko mislimo o njem, da je bedak. Ste me razumeli?»
Dijak: «Ne, gospod profesor.»

Listnica uredništva

Predel pri Šmarju. Povest žal ni godna za objavo.
Več ubogih kmetov (Oplotnica). Sami imate lek v rokah. Oprimate se zadržne misli, ki dela po vsem svetu na to, da vmesniki čim manj zaslužijo.
Dramlje. Slika je preslaba za objavo.

MALI OGLASI

Posojila daje brezobrestno

za odkup dolga in nakup nepremičnin: «Zadruga», Ljubljana, poštni predal 307. Išče poverjenike. 202

Rešite se dolgov,

postavite si lašten dom z brezobrestnim posojilom «Stavbne hranilnice in posojilnice», Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 15e. 219

Pozor, obrtniki!

Zelite povečati Vaše podjetje? Zelite napraviti velik dobiček? Mi Vam pomagamo! Zato javite takoj Vaš naslov upravi tega lista pod: «Velik dobiček». 233

Do 10.000 Din na mesec

lahko vsakdo zasluži! Pošljite takoj Vaš naslov listovi upravi pod: «Sigurno 25». 232

Splošno vzajemno podporno in kreditno društvo, r. z. z o. z. v Mariboru, naznanja, da se je preselilo z Aleksandrove ulice štev. 83 na Rotovski trg štev. 8/I. — Večje število poverjenikov za vse kraje se sprejme. 234

Zanesljivega in poštenega viničarja sprejme za vinograd v Majskem vrhu, župnija Sv. Vid pri Ptuj, Davorin Tombah v Mariboru, Zrinskega trg št. 6. 249

Prostori za trgovino z mešanim blagom s stanovanjem vred se oddajo v najem v prijaznem in prometnem trgu celjskega sreza podjetnemu trgovcu. Ponudbe sprejema uprava «Domovine» pod: «Dobra bodočnost». 247

Ali se hočete svojega REVMATIZMA, protina, ishiasa, bolečin v križu rešiti na neškodljiv način?

Revmatizem je strahovita, povsod razširjena bolezen, ki ne prizanaša ne bogatinom ne revežem in si izbira žrtve po kočah in po palačah. Način, kako se bolezen pojavlja, je različen in prepogosto se pripeti, da se bolezen, ki so ji prej pripisovali drug vzrok, izcimí kesneje za

revmatizem.

Bolečine v sklepih in udih, otekli deli udov, skažene roke in noge, trganje, zbadanje po raznih delih telesa, seveda pa tudi oslabeost oči so pogosto posledica revmatičnih bolečin in protina. Kakor so različne oblike teh bolezni, tako so tudi različna sredstva in zdravila proti njim. Večina teh sredstev ne more ozdraviti bolezni, v najboljšem primeru komaj za nekaj časa bolečine ublaži. — Kar mi tukaj priporočamo, je zdravilno, preprosto domače pitno zdraviljenje, ki je

pomagalo že mnogim trpečim.

Naš zdravilni način je odličen in hitro pomore tudi v primerih, ko je bolečina že zastarela in kronična. Da pridobimo še več pristašev, smo se odločili, vsakomur, ki nam piše, poslati

brezplačno poučno knjižico.

Kdor torej trpi in bi se rad znebil bolečin, piši takoj na:

Poštno zbirališče:

AUGUST MÄRZKE, Berlin-Wilmersdorf, Bruchsalerstr. 5, Abt. 286.

Živinorejcem
priporočamo zanje jako koristno knjigo
Prva pomoč
ponesrečenim živalim.

Napisal jo je živinozdravnik prof. dr. Kern. Okrašena je s 93 zelo poučnimi slikami in ima nasledno vsebino:

Sestava živalskega telesa, zdravlila, kladki, masiranje, drgnjenje, o načinu, kako se žival prisili da je mirna, o dviganju padlih ali bolnih živali, o ranah ter kaj je storiti v raznih slučajih nagle obolesti, kol pri poškodovanju rogov, poškodbi kopta in zakovanju pri prišču med parklji, opeklinih strelj, zlomu kosti, zvitju, izčlenjenju, izpadu porodnice in maternice, izpadu danke, vnetju vimena, driski, zaprtju, koliki, napevanju goved in ovac, pri tujih pred-

metih v požiralniku, pretresu možgan, solnčarici, nevarnosti zadušitve, zastrupitvi, ozebljenju, postopanju s popkom, mrzlici, omedlevici, kužnih boleznih itd. Vsak lastnik živali, ki se hoče obvarovati škode pri ponesrečenih živalih, bi moral imeti to knjigo. Knjiga, ki velja s poštnino vred Din 36.50, se naroča v knjigarni Tiskovne zadruga v Ljubljani Selenburgova ulica št. 3

Nečemo lenariti — hočemo delati. Znižujemo cene

75 vrstam raznih čevljev. Obiščite nas!

Vežalke 1 par 1 Din.

Rata

~~99.-~~
69.-

Vrsta 3337-12

Nenavadno lahek in udoben čevljev iz sivoga platna s široko kapico in gumijastim podplatom; ženski iste oblike in iz istega materiala 49 Din.

SAMO
79.-

Vrsta 3945-03

Za gospodinje: Za vsakodnevno uporabo praktičen, močan in udoben čevljev iz boksa, ki je potreben vsaki gospodinji.

~~39.-~~
29.-

Vel. 19-26

Vrsta 4431-05

Za otroke: Zračni, lahki, platneni polčevlji z gumijastim podplatom in okusne oblike.

~~99.-~~
79.-

Vrsta 2927-15

Okusni moški polčevlji iz črnega govejega boksa z močnim usnjenim podplatom. Rjav 89 Din, črni 79 Din.

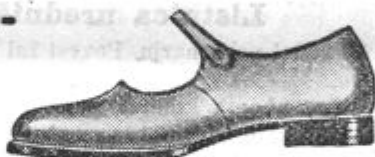
~~129.-~~
99.-

Vrsta 2945-12

Čevlji iz rjavega boksa. Praktični in elegantni. Prav taki iz laka za nedeljo in praznik 129 Din.

~~69.-~~
59.-

Vrsta 2642-05

Otrok, ki ima nove čevlje, je vedno vesel in razpoložen. Zato smo izgotovili te čevlje iz finega laka in rjavega boksa. Lakasti 69 Din.

~~99.-~~
89.-

Vrsta 0167-00

Čizme iz močnega mastnega usnja z gumijastim podplatom in peto. Za dober material jamčimo. Za delo na polju in vsaki štrpac.

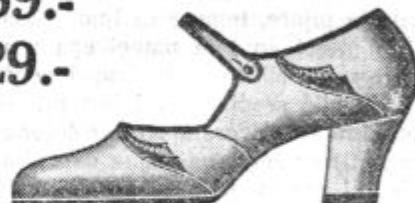
~~99.-~~
89.-

Vrsta 1937-22

Moški polčevlji iz črnega ali rjavega boksa s trpežnim gumijastim podplatom. Praktični za vsakdanjo nošnjo.

~~169.-~~
129.-

Vrsta 1005-dopr.

Pod to vrsto imamo nekaj raznih podobnih vrst čevljev, ki jih lahko izberete po okusu.

~~99.-~~
79.-

Vrsta 9775-03

Čevlji iz atlasa s sponko in brez nje. Nenavadno lahki in udobni. Isti iz satena in baržuna po 59 Din.

Oglejte si naše izložbe ter prepričajte se o dobri kakovosti in novih nizkih cenah!

**Najuspešnejše sredstvo za
rejo domačih živali je
brezdvomno**

MASTIN

Lekarna Trnkóczy
(zraven rotovža)
Ljubljana 66

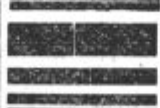
SANATORIJ V MARIBORU

Gosposka ulica št. 49

Telefon 2358

Lastnik in vodja:
primarij dr. Cernič
specijalist za kirurgijo.

Sanatorij je najmoderneje urejen za operacije in opremljen z zdravilnimi aparati: višinskim solncem za obsevanje ran, kostnih in sklepnih vnetij; tonizatorjem za elektriziranje po poškodbah in ohlapelosti čreves; diatermijo za električno pregrevanje in električno izžiganje; žarnico „hala“ za revmatična in druga boleča vnetja; „enterocleaner“ jem za notranje črevesne kopeli pri zapeki, napihovanju in za splošni telesni podvig. Dnevna oskrba: prvi razred 120, drugi 80, tretji 60 Din.

Najnovije dvokolo z motorčkom 1 1/2, K. S., dvokolesa, šivalni stroji, otroški vozički, vozički za igrat in posamezni deli najceneje. Ceniki franko.

„TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

Kdor oglašuje, ta napreduje!

Delo

v teh hudih časih lahko vsakdo dobi s tem, da si ustanovi na domu domačo pletarno. Damo vsakomur tekoče delo s tem, da smo mu odjemalci za izgotovljene pletenine, dobavljamo mu prejo in izplačujemo mezde za pletenje, kar izpričujejo mnoge zahvalnice. Pišite še danes za gratisprospekte na tvrdko Domača pletarska industrija, oddelek 6. Josip Kališ, Maribor, Trubarjeva ulica števil. 2.

Mestna hranilnica ljubljska LJUBLJANA

Prešernova ulica št. 3

je največja regulativna hranilnica v Jugoslaviji.

Vlog ima nad 480,000.000 Din.

Za vse vloge jamči ljubljanska mestna občina z vsem svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo.

Za male trgovce in obrtnike obstoji pri hranilnici **kreditno društvo**, za pupilne naložbe pa **sodni depozitni oddelek**. Za varčevanje mladine izdaja **domače hranilnice**, za pošiljanje denarja po pošti pa svoje položnice.

Telefon št. 2016 in 2616.

Poštni čekovni račun št. 10.533.

Uradne ure za stranke so od 8. do 12. in pol.